HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

MAUSTAJA OY, MAUSTEKASTIKKEITA JA VÄLIPALATUOTTEITA VALMISTAVAN ELINTARVIKETUOTANTOLAITOKSEN YMPÄRISTÖLUPA JA TOIMINNANALOITTAMISLUPA, PYHÄNTÄ

Luvan hakija
Maustaja Oy
Tuotetie 3
92930 PYHÄNTÄ

Laitos
Maustekastikkeita ja välipalatuotteita valmistava elintarviketuotantolaitos
Tuotetie 3 ja Tuotetie 1 A
92930 PYHÄNTÄ

Y-tunnus: 2031955-3 ja Koordinaatit (ETRS-TM35FIN): nykyinen toiminta 7110407 (N) ja 465504 (E) ja tuotannon laajennusosa 7110391 (N) ja 465588 (E)

SISÄLLYSLUETTELO

HAKEMUS 2
LUVAN HAKEMISEN PERUSTE 2
LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA 3
SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE 3
YLEISKUVAUS TOIMINNASTA 4
TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS 5
- Toiminta-alueen rakenteet 5
- Jätevesien johtaminen ja hallinta 5
- Hulevesien johtaminen ja hallinta 6
- Toiminta-aika 6
- Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä 7
- Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot 7
- Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö 8
- Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta 12
- Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä 12
- Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta 12
- Jätteet ja jätehuolto 14

YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN 16
- Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön 16
- Päästöt ilmaan 17
- Melupäästöt ja tärinät 18
- Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi 18

TARKKAILU 19
HAKEMUKSEN KÄSITTELY 19
- Vireilletulo ja tiedottaminen 19
- Lausunnot 19
- Muistutukset ja mielipiteet 26
- Hakijan kuuleminen ja hakijan antama vastine 27

TOIMINNAN ALOITTAMISTA KOSKEVA PYYNTÖ 28
ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET 28
- Yleiset määräykset 28
- Päästöt viemäriin 29
- Päästöt hulevesiviemäriin 30

Hajupäästöt 30
Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely 30
Varastointi 30
Melu 31
Jätteet ja jätehuolto 31
Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT 32
Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma 32
Raportointi 32
Poikkeukselliset tilanteet 33
Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen 33
Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen 33
PERUSTELUT 33
YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN 36
PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VAKUUS 37
SOVELLETUT OIKEUSOHJEET 37
PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO 37
KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET 37
PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN 37
PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU 38
MUUTOKSENHAKU 38

HAKEMUS

Maustaja Oy hakee maustekastikkeita (mm. ketsuppia, sinappia, salaatinkastikkeita), majoneeseja, hilloja sekä hedelmä-, marja- ja vihannespohjaisia välipalatuotteita, vanukkaita ja soseita valmistavalle elintarviketuotantolaitoksellensa ja sen laajennukselle ympäristölupaa Pyhännällä. Lupaa haetaan myös toiminnan aloittamiseen vakuutta vastaan ennen päätöksen lainvoimaisuutta ja muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain (YSL, 527/2014) liitteen 4 kohdan 4. mukaan seuraavat elintarvike- ja rehuteollisuuden toiminnat, joiden jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle, ovat YSL:n 115a §:n mukaan ilmoituksenvaraisia toimintoja:

c) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

d) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos;

e) muu kuin kohdissa c) ja d) tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa, ei kuitenkaan kylmäpuristettua kasviöljyä valmistava laitos tai leipomo;

k) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 ja alle 30 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 - (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosentteina;

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

YSL:n 28 §:n mukaan liitteessä 4 tarkoitettuun toimintaan on kuitenkin oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle. Lisäksi liitteessä 4 tarkoitettuun, mutta sitä vähäisempään toimintaan, on oltava ympäristölupa, jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalle pohjavesialueelle ja toiminnasta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Kysymyksessä on k)-alakohdan mukainen toiminta.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA
Valtioneuvoston asetuksen ympäristönsuojelusta (713/2014) 2 §:n 3 momentin perusteella kunnan ympäristönsuojeluviranomainen käsittelee ympäristönsuojelulain 28 §:ssä tarkoitetun pohjavesialueelle sijoittuvan toiminnan lupa-asian, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:stä johdu muuta. Pyhännän kunnan toimivaltainen ympäristönsuojelun lupaviranomainen on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta.

SIJAINTI, LUVAT JA KAAVOITUSTILANNE
Kohde sijaitsee Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien nro 88 länsipuolella Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 202 sen itäosassa osoitteissa Tuotetie 3 (nykyinen tehdas) ja Tuotetie 1 A (tuotannon laajennus), 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamille kiinteistöille Mauste (kiinteistötunnus 630-402-33-8), Maustaja (kiinteistötunnus 630-402-7-45) ja Maustenurkka (kiinteistötunnus 630-402-7-43) sekä Pyhännän Teollisuushallit KOy:n omistamalle kiinteistölle Paavalinkangas (630-402-22-23). Alueella on kaavamerkintä TY "*Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia.*" Maustaja Oy:n olemassa oleva elintarviketuotantolaitos sijaitsee kiinteistöillä Mauste, Maustaja ja Maustenurkka ja tuotantolaitoksen laajennus sijoittuu kiinteistölle Paavalinkangas sen eteläosaan, josta alueesta luvanhakijalla on vuokrasopimus Pyhännän kunnan kanssa. Lähimmät teollisuuskiinteistöt sijaitsevat Paavalinkangas-kiinteistöllä olevan Real Snacks Oy:n ohella lähimmillään alle 50 metrin päässä kohteesta itään, etelään ja länteen päin ja lähimmät asutut kiinteistöt 350-450 metrin päässä kohteesta itään ja kaakkoon.

Koko Leiviskänkankaan alue on luokiteltu vedenhankintaa varten tärkeäksi 1-luokan pohjavesialueeksi. Alueella on voimassa Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019 § 53) ja korttelia 202 koskevien asemakaavamääräysten mukaan, mm.:

<u>Tärkeä pohjavesialue (pv-1):</u> Koko suunnittelualue kuuluu Leiviskänkankaan tärkeään pohjavesialueeseen. Korttelialueille ei tule sijoittaa laitosta tai toimintaa, josta voi aiheutua pohjaveden pilaantumisvaaraa (YSL 17§). Uutta toimintaa pohjavesialueelle suunniteltaessa ja lupia käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto (YSL 28 §, VL 3 luvun 2 §).

Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maanpäälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaalien säiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus (esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmä.

Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle.

Rakentaminen, ojitukset ja maan muokkaaminen on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen.

Ympäristölupia käsiteltäessä on pyydettävä alueellisen ELY-keskuksen lausunto.

Pohjavesialueella tulee tie- ja katurakentamisen yhteydessä toteuttaa pohjavesisuojaus. Tie- ja pysäköintialueet, sekä jatkuvaan käyttöön tarkoitetut varastointialueet tulee päällystää vettä läpäisemättömällä materiaalilla.

Hulevesien käsittely pohjavesialueella: Alueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Lähimmistä Natura-alueista hyvin pitkälle soistunut Kivijärven lintuvesi sijaitsee 3,6 km alueelta luoteeseen ja se on luokiteltu valtakunnallisesti arvokkaaksi lintuvedeksi. Alueelta 4,3 km kaakkoon sijaitseva Kansanneva-Kurkineva-Muurainsuo on kuvattu komeaksi suokokonaisuudeksi, jossa aapasuon lisäksi on kehittyvä keidassuo. Alueelta noin 5 km pohjoiseen sijaitseva Iso Suksineva-Ahvenjärvenneva-Turvakonneva edustaa Pohjanmaan-Kainuun aapasuovyöhykkeen karuja soita ja on seutukaavassa merkinnällä luonnonsuojelualue (SL). Lähin vesistö Pyhännänjärvi on lähimmillään 250 metrin etäisyydellä itään päin.

YLEISKUVAUS TOIMINNASTA

Maustaja Oy on elintarvikkeiden sopimusvalmistaja ja tuottaa erilaisia maustekastikkeita, kuten ketsuppia, sinappia, salaatinkastikkeita, ja majoneeseja sekä hilloja asiakkailleen eli kauppaketjuille, tukkukaupoille, markkinointiyhtiöille ja elintarviketeollisuudelle. Toiminnan laajentuessa valmistettaviin tuotteisiin tulee myös hedelmä-, marja- ja vihannespohjaisia välipalatuotteita, vanukkaita ja soseita. Tuotanto tehdään suljetuissa keittimissä ja jälkikypsytyssäiliöissä, joista tuote siirretään putkistolla erillisiin irtosäiliöihin tai pakkauskoneiden puskurisäiliöihin. Tuotteet pakataan pakkauskoneilla asiakastilauksen mukaisiin pakkauksiin, kuten esimerkiksi annospusseihin, tuubeihin tai pulloihin. Tuote siirretään pakkauskoneelle irtosäiliöstä tai puskurisäiliöstä pumppaamalla se pakkauskoneen käyttösäiliöön, josta tuote pakataan.

Tuotanto on pääosiltaan keskeytyvää kolmivuorotyötä vaihdellen tuotantolinjoittain kysynnän mukaan. Tuotteiden pakkausta tehdään tuotantotilanteen mukaisesti eri pakkaustuotelinjoilla ja vaihdellen eri vuorotyömuodoissa, pääosin kuitenkin keskeytyvänä kaksi- tai kolmivuorotyönä.

Pääraaka-aineita ovat esiprosessoidut tuotteet, kuten pastöroitu tomaattipasta, kasviöljy, kuivatut mausteet, nestesokeri, etikkahappo, viinietikka, puhdistetut ja pakastetut marjat ja muut erilaiset nesteet ja jauheet. Raaka-aineet hankitaan pääasiassa laatikko- ja säkkitavarana sekä tynnyreissä ja 1 m3:n muovikonteissa. Nestemäisiä raaka-aineita toimitetaan myös irtotavaratoimituksina säiliöautoilla. Raaka-aineet hankitaan sekä kotimaisilta että ulkomaisilta valmistajilta ja ne tulevat puhdistettuina ja esiprosessoituina, kuten pastöroituina, paseerattuina, kuutioituina ja pakastettuina.

Maustaja Oy:n käyttämä lämpöenergia hankitaan teollisuushöyrynä naapurikiinteistöllä sijaitsevalta Latvaenergia Oy:ltä, joka tuottaa energian polttamalla puuhaketta. Varaenergialähteenä lämpölaitos käyttää kevyttä polttoöljyä. Luvanhakijalla ei ole ollut omaa höyryntuotantoa vuoden 2020 jälkeen ja höyryntuotantokattila tullaan purkamaan viimeistään vuonna 2023.

Vuonna 2021 luvanhakija oli Pohjoismaiden suurin ja maailman pohjoisin elintarvikkeiden sopimusvalmistaja ja yhtiön omistavat kotimaiset sijoittajat. Maustaja Oy:n toiminnan alku juontuu vuoteen 1972, jolloin Pyhännän kunta perusti Pyhännän Einestuote Oy:n.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

TOIMINTAYMPÄRISTÖN KUVAUS

Toiminta-alueen rakenteet

Tehtaan kaikki liikennöidyt ulkoalueet on asfaltoitu. Laitosalue rajoittuu Leiviskänkankaan teollisuusalueella pohjoisessa metsään ja tiealueisiin ja idässä ja lännessä teollisuusalueisiin. Etelässä tehdasalue rajoittuu Tuotetiehen ja sen takaisiin teollisuusalueisiin. Tuotanto- ja toimistotilojen lisäksi laitoksella on korjaamotila, pakastevarasto ja varastotiloja.

Jätevesien johtaminen ja hallinta

Kiinteistö on liitetty Pyhännän kunnan ylläpitämään jätevesiverkostoon. Luvanhakijalla on Pyhännän kunnan kanssa vuonna 2008 tehty sopimus kiinteistön liittämisestä yleiseen viemäriin. Pyhännän kunnalla on jäteveden johtamissopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta sopimuksessa ei ole numeerisia laatu- eikä määräraja-arvoja puhdistamolle johdettavalle jätevedelle. Maustaja Oy:n kiinteistöillä syntyvät talous-, saniteetti- ja teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamalle ja ylläpitämälle selkeytysaltaalle ja siitä edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n omistamaa siirtoviemäriä pitkin Rantsilassa sijaitsevalle Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Puhdistamolla on Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 26.5.2010 antama ympäristölupa nro 34/10/1.

Tehtaan nykyisessä tuotantolaitoksessa syntyy jätevesinä prosessin pesuvesiä ja saniteettijätevesiä vuosittain noin 66 000 m3, jotka johdetaan kunnalliseen jätevesiviemäriin. Lämpötila osalla pesuvesistä on enimmillään +60-70 °C. Höyrylauhdevedet palautetaan takaisin höyryvoimalaitokselle ja jäähdytysvedet, noin 26 000 m3/vuosi, johdetaan hulevesiviemäriin ja edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle. Nykyisen tuotantolaitoksen pohjoisosassa olevien sosiaalitilojen jätevedet johdetaan noin 5 m3:n umpikaivoon, joka tyhjennetään nykyisin noin kahden viikon välein, ja jätevesi toimitetaan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle käsiteltäväksi.

Nykyisessä tuotantolaitoksessa on lisäksi korjaamotila, jossa on laitoksen kunnossapitoon liittyviä työkaluja ja niihin tarvittavia voiteluaineita ja öljyjä. Korjaamotilassa on öljynerotuksella varustettu noin 0,1 m3:n lattiakaivo (tyyppi MINIPEK-A, PU), johon voi päästä koneiden huollon ja korjauksen yhteydessä lattialla roiskuneita öljypitoisia pesuvesiä. Öljynerotuskaivon vieressä oleva pumppukaivo pumppaa öljynerotuskaivon puhtaan jakeen edelleen tuotannon lattiakaivolinjan kautta rasvanerotuskaivolle. Öljynerotuskaivon erottamaa öljyistä jätettä syntyy hakemuksen mukaan vähän ja kaivo tyhjennetään tarpeen mukaan, noin kolme kertaa vuodessa.

Tehtaan laajennusosassa syntyy viemäröitävinä jätevesinä tuotannon pesuvesiä ja saniteettijätevesiä vuosittain noin 10 000 m3 ja höyrylauhdevesiä noin 1 100 m3/vuosi. Viemäröitäviä jäähdytysvesiä ei muodostu laajennusosan tuotannossa ollenkaan, sillä käytössä on suljettu jäähdytysvesikierto. Lauhdevesien lämpötila on +60-80 °C ja ne johdetaan jätevesiviemäriin omalla viemärilinjallaan ja erillistä jäähdytystä ei ole käytössä. Prosessin pesuun käytettävissä vesissä osalla lämpötila on +60-70 °C ja ne johdetaan jätevesiviemäriin rasvanerotuskaivossa tapahtuvan viivytyksen ja esikäsittelyn jälkeen +30-40 °C:n lämpöisinä.

Luvanhakijalla ei ole teollisuusjätevesisopimusta jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa, mutta neuvottelut teollisuusjätevesisopimuksen laatimiseksi on aloitettu vuonna 2021. Lisäksi alueella kartoitetaan tällä hetkellä elintarvikelaitosten jätevesien alueellisen esikäsittelylaitoksen rakentamista.

Jäteveden esikäsittely

Nykyisen tuotantolaitoksen prosessin jätevedet (pesukeskuksen ja tehtaan jätevedet) johdetaan noin 8,5 m3:n suuruisen rasvanerotuskaivon kautta jätevesiviemäriin. Laitoksella on käytössä CIP-pesulinjasto (Cleaning In Place), joka on kiertopesutekniikkaan perustuva pesumenetelmä. Kiintoaineen erotusta ei ole. Rasvanerotuskaivon tyhjennysväliä on lisätty syksyllä 2021 ja kaivo tyhjennetään nykyisin kerran viikossa, kun se aiemmin tyhjennettiin 1,5-2 viikon välein. Muita teollisuusjäteveden esikäsittelymenetelmiä ei ole käytössä. Saniteettijätevesiä ei johdeta rasvanerotuskaivon kautta, vaan ne johdetaan suoraan viemäriin.

Tuotantolaitoksen laajennusosassa on sen pohjoispuolella vanha, aiemman toimijan käytössä ollut noin 3,5 m3:n rasvanerotuskaivo. Tämän kautta tullaan johtamaan laajennusosan prosessialueen lattiakaivojen jätevedet jätevesiviemäriin. Mm. koneiden ja laitteiden pintojen pesuvesien mukana olevat pienipartikkeliset tuotejäämät kulkeutuvat tätä kautta rasvanerotuskaivoon ja edelleen kunnalliseen jätevesiviemäriin. Lattiakaivojen jätevedet eivät ole kuumia. Myös laajennusosassa on käytössä kiertopesutekniikkaan perustuva CIP-pesulinjasto. CIP-pesulinjastoa varten hankitun uuden rasvanerotuskaivon (EuroREK NS50) kokonaistilavuus on 22,1 m3, rasvan varastotilavuus 2 m3, lietetilavuus 5 m3 ja erottimen maksimaalinen mitoitusvirtaama on 50 l/s. Prosessijätevesi viipyy tässä rasvanerotuskaivossa ennen rasvan erottumista niin, että jäteveden lämpötila laskee +30-40 °C:een ennen sen johtamista jätevesiviemäriin. Muita teollisuusjäteveden esikäsittelymenetelmiä ei ole käytössä. Saniteettijätevesiä ei johdeta rasvanerotuskaivojen kautta, vaan ne johdetaan suoraan viemäriin

Koko laitoksella on käytössään kolme rasvanerotuskaivoa. Hakemuksen mukaan näistä vain uusimmassa (EuroREK NS50) on olemassa rasvan varastotilan täyttymistä ilmaiseva hälytysjärjestelmä, joka on kytketty kiinteistöautomaatiojärjestelmään.

Luvanhakijan teettämissä jätevesiverkostoon lähtevän jäteveden tutkimuksissa kesä-syyskuussa 2021 vaihteluvälit tuotannon jätevesissä ovat olleet seuraavat: biologinen hapenkulutus (BOD7-ATU) 1 600– 4 700 mgO2/l, kiintoainepitoisuus 760-4 100 mg/l ja rasvapitoisuus 980-5 000 mg/l, pH 6,48-10,83 ja CODCr 2 800-8 700 mgO2/l.

Hulevesien johtaminen ja hallinta
Nykytilanteessa olemassa olevan laitoksen asfaltoidun piha-alueen sade- ja hulevedet valuvat pääsääntöisesti kohti pohjoista ja ne ohjataan piha-alueen pohjoisreunalla olevaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiviemäriin. Tästä vedet ohjautuvat edelleen öljynerotus- ja hiekanerotuskaivojen kautta sadevesiviemäriä pitkin länteen pohjavesialueen rajalle saakka, noin 580 metriä. Pohjavesialueen rajalta hulevedet kulkevat ruopatussa ojassa laskuojalle saakka pohjavesialueen ulkopuolelle. Toiminnan laajennuksen hulevedet johdetaan niin ikään sadevesikaivoja pitkin hulevesiviemäriin.

Tehtaalle tulevien raaka-aineiden ja sieltä lähtevien valmiiden pakattujen tuotteiden tyhjennykset ja lastaukset tehdään asfaltoiduilla alueilla, joista vedet ohjataan hulevesipumppaamon kautta hulevesiverkostoon. Hulevesiviemäriin johdetaan myös nykyiseltä tuotantolaitokselta tulevat jäähdytysvedet, noin 26 000 m3/vuosi. Jäähdytysveden pystyy pakkausrikkotapauksen yhteydessä johtamaan myös tehtaan viemäriverkkoon ja sitä kautta olemassa olevaan rasvanerotuskaivoon, jolloin orgaanista ainesta ei pääse jäähdytysveden mukana hulevesiverkostoon.

Toiminta-aika
Tuotteiden valmistusta on arkipäivisin kahdessa-kolmessa vuorossa 0-24 tuntia/päivä tuotannossa

olevasta tuotteesta riippuen ja tuotteiden pakkausta pakkauslinjoittain 0-24 tuntia/päivä tuotannossa olevasta tuotteesta riippuen. Toimintaa on 220 päivänä vuodessa ja viikonlopputöitä ja lisätyövuoroja voi olla satunnaisesti.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä
Hakijalla ei ole erillistä sertifioitua ympäristöasioiden hallintajärjestelmää. Toiminnassa tukeudutaan Pyhännän kunnan jätehuoltomääräyksiin ja -ohjeisiin sekä Maustaja Oy:llä olevan elintarviketurvallisuussertifikaatin (BRC, British Retail Consortium) jätehuoltoa koskeviin vaatimuksiin.

Toiminnassa syntyvät tuotteet, tuotanto, tuotantokapasiteetti, prosessit ja laitteistot
Maustaja Oy:n nykyisiin tuotteisiin kuuluvat ketsupit, sinapit, majoneesit, hillot, kastikkeet sekä muut tuotteet, kuten sokerikuorrutteet ja urheilugeelit. Laajennuksen myötä tuotevalikoimaan tulevat vihannes-, marja- ja hedelmätuotteet, vanukkaat ja soseet. Maustaja Oy:llä ei ole omia tuotteita, vaan se toimii elintarvikkeiden sopimusvalmistajana asiakkailleen. Asiakkaasta riippuen Maustaja Oy voi toimia tuotteen valmistajana ja pakkaajana tai tuotekehityksestä lähtien asiakkaan apuna sopivan tuotekonseptin kehittämisessä aina tuotteen pakkaamiseen saakka.

Taulukossa 1. on esitetty Maustaja Oy:n nykyinen tuotanto- sekä henkilöstömäärä sekä arvio määristä laajennuksen käyttöönoton jälkeen.

Vuosi	Tuotantomäärä, tn/vuosi	Henkilöstö	Huom.
2018	9 890	87	
2019	9 800	93	
2020	9 300	93	
2021, arvio	9 600	95	
2022, arvio	10 000	100	Laajennusosa käyttöön
2023, arvio	10 800	110	
2024, arvio	11 700	115	
2025, arvio	12 700	120	

Tuotantomäärä on noin 40 tn päivässä, jonka odotetaan kasvavan 50 tonniin päivässä laajennusosan käyttöönoton myötä. Toiminnan maksimikapasiteetti laajennuksen jälkeen tulee olemaan 14 500 t/a.

Raaka-aineet ja pakkaustarvikkeet saapuvat tehtaalle autokuljetuksilla. Tarvikkeet varastoidaan huoneenlämmössä ja raaka-aineet aineesta riippuen pakastimessa, kylmiössä, säiliössä tai huoneenlämmössä.

Raaka-aineista valmistetaan panostoimisesti tuotteita, kuten ketsuppia, sinappia, salaatinkastikkeita, majoneesia, hilloja ja marmeladeja. Raaka-aineet annostellaan keittokattilaan pääasiallisesti syöttösuppilon tai esisekoitusaltaan kautta. Valmistus tehdään panosprosessina, jossa sekoitetut raaka-aineet kuumennetaan höyryn avulla haluttuun lämpötilaan ja myöhemmin jäähdytetään veden avulla haluttuun pakkauslämpötilaan. Valmis tuote siirretään keittopaikalta joko putkilinjan avulla pakkauskoneiden puskurisäiliöihin tai erillisiin noin 1 m3 kokoisiin tuotekontteihin.

Valmiit tuotteet pakataan tuotteesta riippuen kontti- ja tynnyripakkauksiin, pulloihin, sanko- ja rasiapakkauksiin, tuubeihin tai annospusseihin. Osa pulloista valmistetaan puhaltamalla ne paikan päällä samaan aikaan kun tuotetta pakataan. Laajennusosassa valmistettavat tuotteet käsitellään vielä pakkauksen jälkeen tuotteesta riippuen autoklaavissa tai korkeapainekäsittelyssä. Käyttöpakkaukset yhdistetään myyntieriksi ja myyntierät lavataan varasto- ja kuljetuslavoille. Pakatut tuotteet varastoidaan joko kylmiössä tai huoneenlämmössä tuotteesta riippuen ennen niiden

kuljettamista asiakkaille.

Toiminnassa käytettävät raaka-aineet, polttoaineet ja muut tuotannossa käytettävät aineet, niiden käyttömäärät ja varastointi, tankkauspaikat sekä veden käyttö
Maustaja Oy hankkii tuotannossa käytettävät raaka-aineet sekä kotimaisilta että ulkomaisilta valmistajilta. Maustaja Oy ei hanki esimerkiksi tuoreita kasviksia, vihanneksia tai hedelmiä, vaan raaka-aineet tulevat puhdistettuina ja esiprosessoituna kuten pastöroituna, paseerattuina, kuutioituna ja pakastettuina.

Pääraaka-aineiden, kuten kasviöljyn, tomaattipastan, sinapinsiementen ja marjojen ostovaatimukset määritetään yritysten välisessä laatu- tai ostosopimuksessa. Raaka-aineille ja materiaaleille tehdään vastaanottotarkastuksia ja hankittavien raaka-aineiden mikrobiologiset vaatimukset määritellään omavalvonnassa. Tuotannossa käytettävät raaka-aineet jaotellaan pääluokkiin kuten kasviöljyihin, tomaattiraaka-aineisiin, sokereihin, sinapinsiemeniin, etikoihin, sakeutusaineisiin ja pakasteisiin. Tuotannon laajennuksen myötä raaka-aineiden määrä laajenee viljoihin ja maitotuotteisiin sekä vitamiineihin.

Tuotantoprosessi tapahtuu suljetuissa keittimissä, säiliöissä ja putkistoissa. Raaka-aineannostelu tehdään osittain annosteluputkiston avulla ja osa aineista annostellaan irtotavarana kattilaan esimerkiksi annostelusuppilon kautta.

Taulukossa 2. on esitetty raaka-aineiden keskimääräiset vuotuiset käyttömäärät.

Raaka-aine	Kulutus, kg/vuosi	Prosessi
Kasviöljyt	1 700 000	Tuotteen valmistus
Sokerit (sis. nestesokeri)	1 300 000	Tuotteen valmistus
Tomaattiraaka-aineet	400 000	Tuotteen valmistus
Sinapinsiemenet	500 000	Tuotteen valmistus
Etikat	400 000	Tuotteen valmistus
Suola	140 000	Tuotteen valmistus
Tärkkelykset	100 000	Tuotteen valmistus

Taulukossa 3. on esitetty tuotannossa käytettävien kemikaaleiksi luokiteltavien erilaisten aromien ja makuaineiden, etikkahapon, maitohapon ja sitruunahapon sekä natriumbentsoaatin vuotuiset käyttömäärät sekä varastointimäärät ja vaaralausekkeet.

Raaka-aineet	**Vaaralausekkeet**	**Käyttö, kg/vuosi**	**Varastointi, kg**
Aromit ja makuaineet	H225 Helposti syttyvä neste ja höyry. H226: Syttyvä neste ja höyry H302: Haitallista nieltynä. H304: Voi olla tappavaa nieltynä ja joutuessaan hengitysteihin. H311: Myrkyllistä joutuessaan iholle H312: Haitallista joutuessaan iholle. H314: Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa H315: Ärsyttää ihoa H317: Voi aiheuttaa allergisen ihoreaktion H318: Vaurioittaa vakavasti silmiä. H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä. H331: Myrkyllistä hengitettynä. H335: Saattaa aiheuttaa hengitysteiden ärsytystä. H400: Erittäin myrkyllistä vesieliöille H410: Erittäin myrkyllistä vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia. H412: Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia.	791	870
Etikkahappo (80 %)	H314 Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa.	90 000	9 800
Maitohappo	H315 Ärsyttää ihoa. H318 Vaurioittaa vakavasti silmiä.	800	317
Sitruunahappo	H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.	8 000	750
Natriumbentsoaatti	H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.	2 800	490

Taulukossa 4. on esitetty laajennuksen käyttöönoton myötä käyttöön otettavat raaka-aineet.

Raaka-aine	**Kulutus, kg/vuosi**	**Prosessi**
Jauheet: viljat, maito, hera ja muut	110 000	Tuotteen valmistus
Nesteet: esim. smoothie, jogurtti ja rahka	1 100 000	Tuotteen valmistus
Marja-, vihannes- ja hedelmäsoseet	990 000	Tuotteen valmistus

Soseet sekä nesteet tulevat valmiiksi esikäsiteltyinä. Hera on ainoa raaka-aine, joka vaatii

esikäsittelyn (liuotus). Maitopohjaisten raaka-aineiden lisäksi muita eläinkunnan tuotteita ei ole suunniteltu käytettäväksi.

Taulukossa 5. on esitetty toiminnassa käytettävät vaaralliseksi luokitellut kemikaalit.

Aineen nimi	Varastointi- ja käyttöpaikka	Vaaralausekkeet	Kulutus, kg/vuosi	Varastointi, kg/vuosi
Nykyisessä ja laajennusosan toiminnassa käytettävät				
Hitsauskaasut: asetyleeni, happi, argon, mison formier	korjaamo	H220: Erittäin helposti syttyvä kaasu. H280: Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.	120	60
Kiertopesuaineet: emäspesuaine, desinfiointiaine, happopesuaine	pesukeskus, varastossa kemikaalikaapeissa	H314: Voimakkaasti ihoa syövyttävää ja silmiä vaurioittavaa. H412: Haitallista vesieliöille, pitkäaikaisia haittavaikutuksia	66 500	6 500
R410A	Kylmäaine jäähdytyskompressorissa	H280 Sisältää paineen alaista kaasua; voi räjähtää kuumennettaessa.	Vähäinen	26
Typpikaasu	Varasto	Ei luokiteltu	Vähäinen	40
Vain laajennusosan toiminnassa käytettävä				
Propyleeniglykoli	Suljettu jäähdytysjärjestelmä	H319 Ärsyttää voimakkaasti silmiä.	Vähäinen	1 700

Pesukemikaalit Tuotannon pesukemikaaleina käytetään pääasiallisesti natriumhydroksidia, typpihappoa sekä peretikkahappoa. Samoja pesukemikaaleja tullaan käyttämään myös tuotannon laajennusosassa.

Kemikaalit saapuvat kappaletavarakuljetuksella 20 litran kanistereissa, 200 litran tynnyreissä tai 1 m3 IBC-kontissa. Tehtaalle tulleet pesukemikaalit säilytetään lukittavissa ja valuma-altaalla varustetuissa kemikaalikaapeissa ennen niiden käyttöönottoa.

Pesupaikoilla käytettävä pesuaineliuos tehdään laimentamalla pesuaineesta käyttövahvuuden mukainen vesiliuos. Laimennus tehdään joko mittakupin avulla manuaalisesti tai pesukeskuksen ohjelman mukaisesti pesuaineen annostelupumpuilla.

Tuotannon laajennusosan pesukeskuksessa on kaksinkertainen suojaus toteutettu lattiatason alapuolella olevalla betonialtaalla ja haponkestävällä suoja-altaalla. Vuototapauksessa kemikaalit

kerätään suoja-altaasta ennen kuin ne päätyvät vesistöön, maaperään tai yleiseen viemäriin. Vuototilanteessa kemikaalit eivät pääse kosketuksiin toistensa kanssa. Suoja-altaan tilavuus on 110 % säilytettävästä tilavuudesta (natriumhydroksidilla 2,2 m3, typpihapolla 1,1 m3 ja peretikkahapolla 2,2 m3).

Pesukeskuksissa pesukemikaalin annosteluputkisto on varustettu suojaputkella, jotta mahdollisesta vuodosta ei aiheudu terveys- tai ympäristöhaittaa. Säiliöiden ylitäyttäminen on estetty pinnankorkeusmittauksilla. Pesukeskukselta lähtevässä pesukierrossa on pesuliuosta noin 150 kg. Käytetty pesuvesi ohjataan viemäriin ja kunnalliseen jätevesien käsittelyyn.

Molempien pesukeskusten välittömässä läheisyydessä on hätäsuihku ja mahdollisuus silmänhuuhteluun.

Varastointi ulkona olevissa varastosäiliöissä Hakemuksen mukaan etikkahappoa varastoidaan 30 m3:n lukitussa ja katetussa tilassa 48 m3:n suuruisessa varoaltaassa. Säiliö ei ole kaksoisvaipallinen eikä eristetty. Fruktoosiglukoosisiirappi ja kotimainen kasviöljy varastoidaan omissa 30 m3:n eristetyissä säiliöissään, joissa ei ole kaksoisvaippaa eikä varoallasta. Ulkomainen kasviöljy ja nestesokeri varastoidaan omissa 50 m3:n eristetyissä säiliöissään, joissa ei ole kaksoisvaippaa eikä varoallasta. Näiden varastosäiliöiden lähellä on 3 m3:n suuruinen umpikaivo varokaivona säiliövaurion tai letkurikon varalle. Umpikaivoa ei ole yhdistetty mihinkään viemäriin.

Jäähdytysjärjestelmän kemikaaleina tehtaalla ja sen laajennusosassa on käytössä suljetussa jäähdytysjärjestelmässä propyleeniglykolia ja kylmäainetta (R410A). Laitteistot sijaitsevat tehdasrakennusten ulkopuolella.

Polttoaineet Polttoöljykäyttöisen pihatrukin polttoainetäydennykseen tarkoitettu polttoainesäiliö on tilavuudeltaan 450 litraa ja se sijaitsee lukitussa varastossa varoaltaan päällä.

Veden käyttö Maustaja Oy:n veden kulutus viimeisen kahden vuoden keskiarvona on ollut noin 97 000 m3. Veden kokonaiskulutuksen arvioidaan kasvavan noin 10 000 m3/a laajennuksen käyttöönoton jälkeen. Muodostuvan jäteveden määrä on ollut viimeisen kahden vuoden keskiarvona 63 300 m3 ja jäteveden määrän arvioidaan myös kasvavan noin 10 000 m3/a.

Laajennusosan tuotannon tuotteiden jäähdytys ja lämmitys tullaan toteuttamaan suljetulla kierrolla eikä siitä tule päästöjä ympäristöön tai jäteveteen. Olemassa olevan tuotannon vedenkulutuksen vähentämiseksi yhtiö on hakenut jäsenyyttä elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen. Suunnitelmana on käynnistää projekti osittain suljetun jäähdytysvesijärjestelmän rakentamiseksi myös nykyisen tuotantolinjan osalle.

Taulukossa 6. on esitetty veden kulutus ja sen arvio vuosina 2019-2024.

Veden kulutus m3	**2019**	**2020**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**	**2023 (arvio)**	**2024 (arvio)**
puhdas vesi laitokselle, josta	98 191	95 653	97 500	105 500	119 700	129 800
-tuotteeseen	4 058	3 836	4 000	5 300	5 900	6 200
-jäähdytysvesi	33 446	25 859	29 700	30 900	33 400	35 300
-jätevesi*	60 687	65 958	63 800	71 100	81 700	90 500

*sisältää rasvanerotuskaivon veden, ei sisällä umpikaivoon menevää vettä

Energian käyttö ja arvio tehokkuudesta

Taulukossa 7. on esitetty energian käyttö ja arvio sen kasvusta laajennuksen myötä vv. 2018-2023.

Höyryn kulutus	**2018**	**2019**	**2020**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**	**2023 (arvio)**
MWh	2 026	2 421	2 302	2 400	6 200	6 200
TJ	7,3	8,7	8,3	8,6	22,3	22,3
Sähkön kulutus	**2018**	**2019**	**2020**	**2021 (arvio)**	**2022 (arvio)**	**2023 (arvio)**
MWh	1 855	1 807	1 728	1 800	2 416	2 416
TJ	6,7	6,5	6,2	6,5	8,7	8,7

Lämpöenergia ostetaan Latvaenergia Oy:n puuhaketta polttoaineena käyttävältä teollisuushöyryn tuotantolaitokselta, joka sijaitsee Maustaja Oy:n läheisellä kiinteistöllä. Höyryä käytetään kastiketuotteiden valmistuksessa kuumentamaan kastike haluttuun lämpötilaan sekä tehtaan kuuman ja lämpimän veden tekemisessä. Höyryä käytetään myös tehdaskiinteistön lämmityksessä. Sähköenergian suurin käyttökohde on paineilman tuottaminen sekä tehtaan paineilmapiiriin että pullonpuhalluskoneen tarpeisiin. Tuotannon työpisteillä sähköä käytetään tuotteiden pumppauksissa sekä pakkauksessa. Lisäksi sähköä kuluu kiinteistön yleisvalaistukseen, ilmanvaihtoon, toimisto-osan lämmitykseen ja muuhun työpisteiden sähköntarpeeseen.

Maustaja Oy:n nykyisen toiminnan sähkönkulutus on ollut kolmen vuoden keskiarvona noin 188 kWh/tuotetonni. Energiankulutusta pyritään vähentämään käytännön toimenpiteillä, muun muassa korvaamalla loisteputkivalaistusta LED-valoilla. Käynnissä olevat tuotantolaitteiden elinkaareen liittyvät korvausinvestointiprojektit tulevat parantamaan toiminnan energiatehokkuutta. Maustaja Oy on liittynyt Elinkeinoelämän energiatehokkuussopimukseen ja yhtiö tavoittelee muun muassa höyryn käytön tehostamista. Tämän lisäksi yrityksessä on tarkoituksena käynnistää projekti puhtaan veden käytön vähentämiseksi muuttamalla nykyisessä tuotannossa vielä avoinna oleva prosessijäähdytysvesikierto osittain suljetuksi kierroksi.

Liikenteen järjestäminen ja liikennemäärä

Nykyinen toiminta

Raskas liikenne tehtaalle kulkee Ouluntieltä Maustetielle ja henkilökuntaliikenne pääsääntöisesti Tuotetien kautta. Henkilökuntaliikennettä alueella on noin 140 ajoneuvoa vuorokaudessa ja se ajoittuu tuotannon vuoronvaihtojen mukaisesti. Raskasta liikennettä (tuo tai noutaa) on keskimäärin 4 täysperävaunuyhdistelmää päivässä. Lisäksi tehtaalle tulee yksittäisiä kuriiritoimituksia, postikuljetuksia (2 kpl/pv) sekä viikoittainen työvaatteiden pesulakuljetus (1 krt /vko).

Laajennusosan toiminta

Laajennusosan toiminnan kulku tulee Maustetien kautta. Henkilökuntaliikenne lisääntyy laajennuksen myötä jonkin verran ja alustavan arvion mukaan vuoteen 2025 mennessä laajennusosan myötä työntekijöiden määrä on yhteensä 120. Laajennuksen myötä raskaan liikenteen määrä tehtaalla lisääntyy 2–3 ajoneuvoyhdistelmällä päivässä. Liikenne ajoittuu pääosin klo 8–18 välille.

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) sekä ympäristön kannalta parhaiden käytäntöjen (BEP) soveltamisesta

Luvanhakija on esittänyt arvioita BAT:n ja BEP:n soveltamisesta seuraavasti:

Maustaja Oy:n nykyisessä toiminnassa ja toiminnan laajennuksessa on pyritty vähentämään

toiminnan ympäristövaikutuksia mm. seuraavasti:
-Toiminnassa syntyvät jätteet pyritään ensisijaisesti toimittamaan kierrätettäväksi tai hyötykäyttöön.
-Toiminnassa syntyvien jätteiden määrää pyritään vähentämään mm. seuraavasti:
--pakkaustarvikkeiden osalta paikan päällä tehtaalla tehty pullojen puhallus vähentää pakkaustarvikkeiden pakkausjätettä
--kaikki jätteet lajitellaan ja kierrätetään mahdollisuuksien mukaan
-Käytettävät laitteet ovat energiatehokkaita ja niiden toimintakuntoa ylläpidetään säännöllisellä huollolla.
-Prosessilinjojen pesuprosessissa on käytössä osittain suljettu kierto, jolla pyritään minimoimaan pesujen käyttämää vesimäärää.
-Tarkoituksena suunnitella ja toteuttaa tehtaan jäähdytysvesipiirin muuttaminen osittain suljetuksi, jonka avulla voitaisiin vähentää tehtaan puhtaan veden kulutusta.
-Suunnitellaan tuotteiden valmistuseräkoot mahdollisimman hyvin tilauksia vastaaviksi, jolloin tuotehävikki pienenee.
-Toiminnan energiatehokkuutta seurataan jatkuvasti, ja tarvittaessa investoidaan laitteita uusittaessa energiatehokkaisiin ratkaisuihin.
-Toiminnan riskejä hallitaan säännöllisellä kunnossapidolla ja pelastussuunnitelman säännöllisellä päivittämisellä.
-Toiminnan jätevedet johdetaan jätevedenkäsittelyyn ja höyrylauhde pyritään palauttamaan höyryvoimalaitokselle.
-Toiminnassa muodostuvat jäähdytysvedet johdetaan kunnalliseen hulevesiverkostoon. Jäähdytysveden laatua on tutkittu syyskuussa 2021.
-Laajennusosan laitevalinnoissa ja mitoituksessa on käytetty alan parhaimpia tekniikoita ja käytäntöjä.
-Laajennuksen tuotantoaikataululla on haluttu tasata käyttöhyödykkeiden piikkikulutukset ja prosessin jäähdytys toteutetaan suljetulla kierrolla.
-Kemikaalit varastoidaan lukollisissa ja valuma-altaallisissa varastotiloissa.

Elintarviketeollisuudelle on julkaistu BAT-päätelmät 9.12.2020. Päätelmiä ei sovelleta Maustaja Oy:n toimintaan, sillä kyseessä ei ole direktiivilaitostoiminta. Päätelmien kaikkia toimintoja koskevassa osassa (BAT 1–15) on annettu ohjeita mm. energiatehokkuuden, melun ja hajun osalta, ja näitä toimenpiteitä voidaan myös soveltaa Maustaja Oy:n toimintaan. Maustaja Oy:llä
-tarkkaillaan melua ja hajua osana päivittäistä toimintaa,
-seurataan energiakulutusta per tuotetonni,
-pyritään minimoimaan hävikkiä,
-pyritään vähentämään haitallisten kemikaalien käyttöä pesuprosesseissa, käyttämällä kiertopesua mahdollisuuksien mukaan.

Hakemuksessa todetaan, että Maustaja Oy:n toiminnan voidaan katsoa edustavan parasta käyttökelpoista tekniikkaa.

Ristikkäisvaikutuksista hakemuksessa todetaan seuraavaa:
Toiminnan aiheuttamia päästöjä ilmaan voitaisiin hallita suodattamalla tehtaalta ilmaan johdettavat päästöt. Päästöt kuitenkin koostuvat lähinnä pölystä ja maustekastiketuotannosta muodostuvista hajuista. Soveltuvien suodatinlaitteistojen hankintaa olemassa olevaan haittaan nähden ei tällä hetkellä pidetä kustannustehokkaana ratkaisuna. Suodattimien käyttöönotto lisäisi myös tehtaan energiankulutusta.

Osittain suljetun jäähdytysvesikierron tarkoituksena nykyisen prosessin puolella olisi vähentää tehtaan puhtaan veden kulutusta ja tehostaa prosessijäähdytystä nykyistä tasaisemman jäähdytysreagenssivirtaaman ja -paineen avulla. Tällä hetkellä jäähdytysvedellä jäähdytetään kattilan vaippaa tai pullotuotteita pullon ulkopinnalta. Mikäli tuoteastia rikkoontuisi, pääsisi jäähdytysveteen

orgaanista ainetta. Tällöin jäähdytysvedet voidaan johtaa hulevesiverkoston sijasta viemäriin. Tuoteastioiden rikkoutuminen jäähdytysjärjestelmässä on harvinaista.

BEP:n (ympäristön kannalta parhaan käytännön) soveltamisen osalta hakemuksessa todetaan:
Maustaja Oy:llä pyritään ehkäisemään ympäristön pilaantumista johtamalla puhtaat jäähdytysvedet kunnalliseen hulevesiviemäriin ja sitä kautta pois pohjavesialueelta. Muut tehtaalla syntyvät jätevedet johdetaan yleiseen jätevedenpuhdistamoon. Niin ikään todetaan, että kaikki toiminnassa syntyvät jätteet lajitellaan, ja toimitetaan joko kierrätettäväksi, hyötykäytettäväksi tai loppusijoitettavaksi. Jätteiden määrää pyritään minimoimaan. Puhdistuksissa käytettävät pesukemikaalit pyritään käyttämään mahdollisimman tehokkaasti CIP-kiertopesulaitteistossa. Tehdas käyttää raaka-aineena esiprosessoituja elintarvikeraaka-aineita ja -lisäaineita. Tehtaalla ei ole omaa energiantuotantoa, vaan käyttöhöyry hankitaan hyvän hyötysuhteen omaavalta höyrylaitokselta.

Jätteet ja jätehuolto

Taulukossa 8. on esitetty toiminnassa syntyvät jätteet.

Jätejae	Muodostuminen	Keräysastia ja sijainti	Jätehuoltoyritys
Polttokelpoinen jäte	Poltettavaksi kelpaavaa muovia, paperia, pahvia, pieniä määriä pakattua biojätettä syntyy ympäri tehdasta useissa eri tuotannon ja tukitoimintojen pisteissä	Jätepuristin 20 m3 jätelaiturilla	Vestia Yrityspalvelut Oy
Puujäte	Saapuvien raaka-aineiden ja pakkaustarvikkeiden alla olevat kuormalavat Rakennustöistä, kun sellaisia tehtaalla suoritetaan	Puujäte kerätään pihalle omalle paikalleen metallinke-räyskontin ja se-kajätekontin vie-reen	Haketetaan Lat-vaenergialle höyryn raaka-aineeksi
Biojäte	Syntyy tuotannon eri valmistuspisteillä mahdollisten epäonnistuneiden tuotantoerien myötä ja varastossa valmiiksi pakattujen vanhenevien tai jos-tain syystä hylätyksi päätyvien valmistuote-erien myötä. Biojätteeksi päätyvät myös varastossa vanhenevat raaka-aine-erät. Maatuva eloperäinen jäte mm. raaka-aineena käytettävän luumun kivet, epäkurantit tuotteet ja raaka-aineet	Tynnyri, IBC kontti, muu pakkaus lastauslaituri, ul-kovarasto	Vuorenmaan maa-tila Oy, Vestia Yri-tyspalvelut Oy
Sekajäte	Syntyy pääasiassa erilaisissa remonteissa ja isommissa kunnossapitotöissä, joita tehtaalla tehdään tarvittaessa.	Avokontti pihalla	Vestia Yrityspalvelut Oy

Kartonki, pahvi	Syntyy ympäri tehdasta valmistus- ja pakkauspisteillä, sekä varastossa. Raaka-aineita ja pakkaustarvikkeita on pakattuna pahviin.	Pahvipuristin 20 m3 jätelaiturilla	Vestia Yrityspalvelut Oy
Paperi	Paperijätettä syntyy ympäri tehdasta	Pienkeräysastioita toimistoissa ja 600 L astia tehdassiivouksella	Vestia Yrityspalvelut Oy
Lasi	Syntyy Fillpak-pakkauslinjalla, jossa pakataan lasituotteita. Lasijätettä voi syntyä myös varastossa lasipakkauksia siirreltäessä ja poikkeuksellisesti kunnossapidon tai remonttien yhteydessä.	240 L lasinke-räysastiat jäte-laiturilla	Vestia Yrityspalvelut Oy
Metalli	Tuotannossa tyhjien tynnyrien ja peltipurkkien muodossa muutamassa eri pisteessä. Kunnossapidossa syntyvää metallijätettä syntyy ympäri tehdasta riippuen mitä kunnossapitoa tai korjausta missäkin tehdään. Käytöstä poistuvat koneet ja laitteet soveltuessaan	Avokontti pihalla	Utacon Oy
Vaaralliset jätteet	Syntyy lajista riippuen ympäri tehdasta. Paristoja, akkuja ja loisteputkia ympäri tehdasta. Erilaisia liuottimia ja kemikaaleja huoltotöissä ja myös varastoon vanhenevien raaka-aineiden myötä.	Vaarallisen jätteen astiat. Ongelmajäteva-rasto, paristojen keräys lavauksen vieressä, jäteöljy kunnossapidon varastossa	Vestia Yrityspalvelut Oy
Erityisjäte	Asiakaskohtaiset hävitettävät tuote-erät ja pakkausmateriaalit, joita ei asiakassopimuksen puit-teissa voi hävittää normaalin polttokelpoisen jätteen mukana. Tapauskohtaisesti selvitettäviä	Kerätään erilleen muusta jätteestä ja merkitään punaisella teipillä	Erillisselvityksenä esim. Vestia Yrityspalvelut Oy
Tietosuojamate-riaali	Arkistopaperi ja muu tietosuojamateriaali kerätään sisätiloihin varastoon omalle lavalle ja hävitetään tarvittaessa kirjanpitovaatimusten vapauttaessa vanhat hävitettäväksi	Toimistolla syntyvät mapit keräyslavalle va-rastoon	Vestia Yrityspalvelut Oy
Sakokaivot		Umpikaivo ja rasvanerotin	Siikalatvan keskuspuhdistamo (kuljettaa Kuljetus K. Hyvärinen Ky)

Vaaralliset jätteet varastoidaan vaarallisten jätteiden varastossa ja ne toimitetaan eteenpäin vähintään kerran vuodessa. Vaarallisten jätteiden määrät ja astioiden tyhjennykset tallennetaan omavalvonnan tallenteisiin ja jätteiden hävityksistä vaaditaan siirtoasiakirjat. Jätehuoltoyhtiöiltä pyydetään vuosiyhteenvedot jätteiden määristä.

Taulukossa 9. on esitetty toiminnassa syntyneiden jätteiden EWC-koodit, määrät ja määräarviot vuosille 2021-2022.

		Määrä, tn/vuosi			Arvio, tn/vuosi	
Jätejae	**EWC-koodi**	**2018**	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Polttokelpoinen jäte	19 12 10	153,7	138	124,88	120	150
Puujäte	15 01 03	50	50	50	50	55
Biojäte	20 01 08	105	179,56	132,48	140	140
Sekajäte	17 09 04	5	6,4	2,24	10	10
Kartonki, pahvi	15 01 01	46,17	53,24	53,68	50	65
Paperi	15 01 01	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Lasi	15 01 07	1,1	1	1	1,5	1
Metalli	15 01 04	24,1	29,3	21,0	24,0	28,0
Vaaralliset jätteet	20 01 13 20 01 14 20 01 15 20 01 21 20 01 35	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Erityisjäte	19 12 10 20 01 08 15 01 01	2,5		5		

YMPÄRISTÖKUORMITUS, SEN RAJOITTAMINEN JA ARVIO VAIKUTUKSISTA YMPÄRISTÖÖN

Jätevedet ja päästöt viemäriin, maaperään ja vesiin sekä niiden vaikutukset ympäristöön
Hakemuksessa todetaan, että toiminnasta ei aiheudu päästöjä vesistöön, maaperään eikä pohjaveteen.

Nykyisestä toiminnasta syntyy jätevesinä prosessin pesuvesiä, saniteettijätevesiä ja jäähdytysvesiä. Viemäriin johdettavat jätevedet sisältävät orgaanista ainesta kattiloiden, säiliöiden ja putkilinjojen pesuvesistä, joissa voi olla myös elintarvikkeiden tuotejäämiä. Pesukeskuksen ja tehtaan jätevedet johdetaan viemäriin rasvanerotuskaivon kautta ja erotin tyhjennetään nykyisin viikoittain. Kiintoaineen erotusta tai muuta jäteveden esikäsittelyä ei ole käytössä. Tehtaan pohjoisosien saniteettijätevedet kerätään umpikaivoon ja toimitetaan asianmukaiseen tyhjennykseen jätevedenkäsittelylaitokselle. Prosessin jäähdytysvedet ja normaalit sade- ja hulevedet johdetaan hulevesiviemäriin ja edelleen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Jäähdytysvedellä jäähdytetään kattilan vaippaa tai pullotuotteita pullon ulkopinnalta. Jäähdytysvesi otetaan vesijohtoverkostosta eikä se ole kosketuksissa elintarviketuotteiden kanssa. Tuotannon jäähdytysvesien kokonaismäärän vähentämiseksi on suunnitteilla osittain suljetun jäähdytysvesipiirin toteuttaminen myös nykyiselle toiminnalle. Jäähdytysvedet on johdettu syksystä 2017 alkaen hulevesiverkostoon ja vuosina 2010-2017 jäähdytysvedet oli johdettu läheiselle, toisella kiinteistöllä sijainneelle imeytyskentälle laaditun sopimuksen mukaisesti.

Laajennusosan toiminnasta syntyy jätevesinä prosessin pesuvesiä, höyrylauhdetta sekä saniteettijätevesiä. Pesuvedet johdetaan viemäriin kahden erillisen, eri paikoissa sijaitsevan

rasvanerotuskaivon kautta. Kiintoaineen erotusta tai muuta jäteveden esikäsittelyä ei ole käytössä. Saniteettijätevedet ja höyrylauhdevedet johdetaan viemäriin omilla putkilinjoillaan ja niitä ei johdeta rasvanerotuskaivon kautta. Normaalit sade- ja hulevedet ohjataan hulevesipumppaamoiden kautta alueella olevaan Pyhännän kunnan ylläpitämään hulevesiverkostoon ja edelleen hiekan- ja öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Luvan hakija jatkaa teollisuusjätevesisopimuksen laadintaa jäteveden vastaanottavan puhdistamon kanssa ja kartoittaa muiden elintarvikelaitosten kanssa jätevesien alueellisen esikäsittelylaitoksen rakentamista.

Maustaja Oy:llä on seuraavat kemikaalien/raaka-aineiden ulkosäiliöt:

Aine	Säiliön tilavuus	Suojausrakenne	Varoallas
Etikkahappo	30 m3	ei kaksoisvaippaa tai eristystä, lukitussa ja katetussa tilassa	48 m3 (mitattu lasermittarilla)
Fruktoosiglukoosisiirappi	30 m3	ei kaksoisvaippaa, on eristetty	-
Kasviöljy, kotimainen	30 m3	ei kaksoisvaippaa, on eristetty	-
Kasviöljy, ulkomainen	50 m3	ei kaksoisvaippaa, on eristetty	-
Nestesokeri	50 m3 (säiliöön mahtuu 64 t)	ei kaksoisvaippaa, on eristetty	-

Hakemuksen mukaan ulkona varastoitavien kemikaalien määrä ei lisäänny merkittävästi toiminnan laajennuksen käyttöönoton myötä. Siirappi ja nestesokeri jähmettyvät päätyessään ympäristöön ja kasviöljyt taas pysyvät nestemäisinä.

Pesukemikaalien ympäristövaikutuksista hakemuksessa todetaan, että nykyisen toiminnan pesukemikaalit säilytetään lukollisissa ja varoaltaallisissa konteissa sisätiloissa. Pesukeskuksessa kemikaalit laimennetaan käyttöliuosvahvuuteen ja pesukierroissa pesuliuosta on noin 150 kg. Likaantunut pesuliuos poistetaan viemäriin. Laajennusosassa pesukemikaalit säilytetään pesukeskuksessa ritilöidyllä lattiaosalla, jonka alapuolella on haponkestävä suoja-allas. Onnettomuustilanteessa vuotaneet kemikaalit kerätään suoja-altaasta ennen kuin ne päätyvät viemäriin.

Päästöt ilmaan
Hakemuksen mukaan tuotannon paikallispoistoista voi aiheutua hajua ja kuiva-ainepölyä. Tuulensuuntien perusteella toiminnasta mahdollisesti aiheutuva haju kulkeutunee vallitsevien tuulten mukana enimmäkseen pohjoiseen ja koilliseen eikä näin ollen vaikuta Pyhännän keskustan alueella. Ilmaan vapautuvilla päästöillä ei arvioida olevan ilman laatuun ja ympäristön tilaan haitallista vaikutusta. Toiminnan mahdollisesti aiheuttamasta hajusta ei ole tullut valituksia.

Nykyisen tehtaan toiminnasta syntyy ilmaan johdettavia päästöjä katolla olevista puhaltimista. Tehtaan katolla on lietsopuhallin pölynpoistoon ja huippuimuri sinapin katkujen poistoon. Nykyisen tehtaan ilmapäästöjä ei suodateta eikä niitä tarkkailla. Tuotannossa ei käytetä suuria määriä pölyäviä raaka-aineita, ja jauheiden käsittelystä syntyvä pöly pyritään poistamaan tilasta kohdepoistojen avulla. Hakijan arvion mukaan toiminnasta ei arvioida aiheutuvan pölymäisiä ilmapäästöjä.

Tuotannossa ei tapahdu kemiallisia reaktioita eikä palamisreaktiota, joten prosessissa ei synny rikin ja

typen oksideja, hiilidioksidia, raskasmetalleja, haihtuvia orgaanisia yhdisteitä (VOC) eikä pelkistyneitä rikkiyhdisteitä (TRS-yhdisteet).

Toiminnan laajennusosassa kemikaalien varastointitilan ilmanvaihto on ohjattu ulos ja tästä voi aiheutua pieniä määriä kemikaalihönkiä ilmaan. Muita ilmapäästöjä aiheuttavat laitoksella kulkeva henkilöajoneuvoliikenne sekä rahtiliikenne. Kuorma-autojen moottorit pidetään sammutettuina kuormien purkamisen ja lastaamisen ajan. Maustajalle suuntautuvan raskaan ajoneuvoliikenteen vaikutuksen alueen ilmanlaatuun arvioidaan olevan vähäistä, toiminta sijoittuu kantatie 88 varteen teollisuusalueelle, jossa kulkee myös muiden toimijoiden henkilöajoneuvo- ja raskasta liikennettä. Henkilöautojen tuottama ilmapäästö ajoittuu vuoronvaihtojen aikaan. Liikenteen aiheuttamia päästöjä ei ole tutkittu.

Luvan hakija ei katso ilmapäästöjen tarkkailua tarpeelliseksi.

Melupäästöt ja tärinät
Hakemuksen mukaan melua voi aiheutua katon poistoilmapuhaltimista, henkilökunta- ja raskaasta ajoneuvoliikenteestä sekä jäähdytinlaitteistojen lauhduttimien puhaltimista. Meluavat tuotantolaitteet on sijoitettu sisätiloihin, eikä melu kulkeudu tehtaan ulkopuolelle. Maustaja Oy:lle ei ole laadittu meluselvitystä eikä Leiviskänkankaan teollisuusalueen melupäästöjä myöskään ole mitattu. Toiminnan aiheuttamasta melusta ei ole tullut valituksia.

Vallitsevat tuulet suuntautuvat pohjoiseen ja koilliseen, jonka vuoksi toiminnan aiheuttaman melun ei arvioida kulkeutuvan Pyhännän keskustan alueelle. Melua voi kulkeutua lähimmille asuinrakennuksille, mutta toiminnan aiheuttama melu sekoittuu tieliikenteen ja muiden teollisuusalueen toimijoiden aiheuttamaan meluun. Toiminnan aiheuttaman melun ei arvioida aiheuttavan merkittävää häiriötä ympäristössä. Hakijan arvion mukaan tehtaan normaalitoiminnasta ei aiheudu tärinää.

Arvio riskeistä ja toimet onnettomuuksien ja häiriöiden estämiseksi

Maustaja Oy:lle on laadittu Pelastussuunnitelma (päivitetty 19.8.2021), joka tullaan päivittämään toiminnan laajennuksen osalta.

Toimintaan liittyvistä ympäristöriskeistä hakemuksessa todetaan seuraavaa:

Pelastussuunnitelman luvussa 6 on kuvattu onnettomuuksien ehkäisy. Onnettomuusuhiksi on ympäristön suhteen tunnistettu öljyvuoto sekä happo- tai emäskontin rikkoutuminen. Öljyvuoto voi aiheutua ruokaöljy- ja/tai polttoöljysäiliön vioittumisesta tai putkiston rikkoutumisesta. Vuodon seurauksena aiheutuu riski pohjaveden pilaantumisesta. Riskiin on varauduttu säännöllisesti tehtävillä tarkistuskierroksilla sekä automaation käytöllä säiliöiden valvonnassa.

Maustajan käytöstä poistetun höyrykattilan polttoaineena käytetty kevyt polttoöljy on säilytetty varoaltaallisessa polttoöljysäiliössä.

Emäs- tai happokontti voi rikkoontua esimerkiksi siirron aikana tai siihen voidaan törmätä. Tapahtumasta aiheutuu sekä ympäristö- että henkilöriski. Riskiin on varauduttu valuma-altailla sekä toimintaohjeilla onnettomuustilanteessa.

Lisäksi onnettomuusuhaksi on tunnistettu tulipalo. Tulipalon yhteydessä aiheutuvat sammutusjätevedet voivat sisältää haitallisia yhdisteitä. Maustaja Oy:n nykyisen tehdasrakennuksen varastotilassa ei ole viemäriä. Mikäli sammutusvesiä tulipalotilanteessa syntyy, ne kerääntyvät ensin

varastotilaan, ja valuvat sieltä piha-alueelle vesimäärän kasvaessa. Piha-alueelta sammutusvedet valuvat asfaltoidulla alueella hulevesiviemäriin, ja maaperään, jos hulevesiviemärin siirtokyky ylittyy. Tehtaan puolella sammutusjätevedet kulkeutuvat lattiakaivojen kautta rasvanerotuskaivoon ja jätevesiviemäriin. Laajennusosan lastausalue on myös asfaltoitu. Tien puolella sammutusjätevedet valuvat kunnan viemäriin, mutta laajennuksen pohjoispuolella kaadot ohjaavat vesiä nurmikentän suuntaan. Laajennusosan sisäpuolella sammutusjätevedet kulkeutuvat lattiakaivojen kautta rasvanerotuskaivoon ja jätevesiviemäriin.

TARKKAILU

Hakemuksen mukaan Maustaja Oy:llä on omavalvontasuunnitelma ja elintarviketurvallisuusjärjestelmä. Erillistä ympäristöntarkkailujärjestelmää toiminnalla ei ole, vaan käyttöhyödykkeiden kuten veden, höyryn ja sähkön kulutusta sekä syntyviä tuotemääriä ja toiminnan synnyttämiä jätemääriä seurataan toimintajärjestelmässä kuukausiraporttien avulla. Käyttötarkkailua tehdään päivittäin osana normaalia työvuorotoimintaa sekä laite- ja laitoskunnossapidon huoltosuunnitelmien mukaisesti. Päästötarkkailua tehdään melun, tärinän ja hajun tarkkailua osana päivittäistä toimintaa. Vaikutustarkkailuna tehdään tarvittaessa melumittauksia.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Vireilletulo ja tiedottaminen Hakemus on saapunut Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle 12.10.2021 ja sitä on täydennetty 10.1. ja 4.5.2022. Hakemuksen vireillä- ja nähtävillä olosta on kuulutettu ja kuulutus ja hakemusasiakirjat on pidetty yleisesti nähtävänä Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla 20.1.-28.2.2022. Naapurikiinteistöjen omistajille ja haltijoille on lähetetty 20.1.2022 kirjallisesti tieto hakemuksen nähtävillä olosta.

Lausunnot pyydettiin Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselta, Pyhännän kunnalta, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:ltä, Pyhännän Vesi Oy:ltä ja Jokilaaksojen pelastuslaitokselta. Pyhännän Vesi Oy ei antanut lausuntoaan.

Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, 28.2.2022 saapunut lausunto:
"*Maustajan toiminta on aloitettu vuonna 1972 Pyhännän Einestuote Oy:n nimellä. Maustaja Oy:n toiminta on hyväksytty elintarvikevalvontaviranomaisessa. Voimassa olevan elintarvikelain mukaan Maustaja Oy:n toiminta on rekisteröitävää elintarviketoimintaa (elintarvikelaki 297/2021 § 10). Maustaja Oy:n elintarvikehuoneistohyväksyntä on edelleen voimassa. Elintarvikealan toimijan on tehtävä ilmoitus elintarviketoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten toimivaltaisen valvontaviranomaisen tarjoamaan sähköiseen palveluun tai toimitettava tiedot muulla tavoin toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle viimeistään neljä viikkoa ennen toiminnan aloittamista tai olennaista muuttamista.*

Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on poistettava mahdollisimman pian tiloista, joissa on elintarvikkeita, jotta vältetään niiden kerääntyminen. Elintarvikejätteet, syötäväksi kelpaamattomat sivutuotteet ja muut jätteet on kerättävä suljettaviin astioihin, jollei elintarvikealan toimija pysty osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille, että muut käytössä olevat astiat tai poistojärjestelmät ovat soveliaita. Astioiden on oltava rakenteeltaan tarkoituksenmukaisia, ne on pidettävä hyvässä kunnossa ja niiden on oltava helposti puhdistettavia ja tarvittaessa desinfioitavia. Elintarvikejätteiden, syötäväksi kelpaamattomien sivutuotteiden ja muiden jätteiden säilyttämisestä ja hävittämisestä on huolehdittava asianmukaisesti. Jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava siten, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa suojata ne eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet on poistettava hygieenisellä ja ympäristöä säästävällä tavalla asiaa koskevan yhteisön lainsäädännön mukaisesti, eivätkä ne saa saastuttaa suoraan tai

epäsuorasti. (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus. (EY) N:o 852/2004)

Jätteiden säilyttäminen, kerääminen, kuljettaminen, käsittely ja hyödyntäminen sekä jäteveden johtaminen ja puhdistus on tehtävä siten, ettei niistä aiheudu terveyshaittaa. Viemäri siihen liittyvine puhdistus- ja muine laitteineen on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja kunnossapidettävä siten, ettei siitä aiheudu terveyshaittaa. (Terveydensuojelulaki 763/1994, 22 §)

*Viemäri on sijoitettava, rakennettava ja hoidettava niin, ettei siitä aiheudu talousveden tai maaperän terveydellisen laadun huonontumista. Nestemäisten jätteiden kokoaminen tiiviiseen säiliöön tai imeyttäminen maahan on tehtävä siten, ettei siitä aiheudu maaperän tai talousveden pilaantumisen vuoksi terveyshaittaa. Jätteiden keräysastiat tai -välineet ja jätehuone on sijoitettava ja hoidettava siten, ettei niistä aiheudu hajua tai muuta terveyshaittaa ja etteivät eläimet pääse niihin. Kiinteille jätteille tarkoitettuihin astioihin tai muihin keräysvälineisiin ei saa koota nestemäisiä jätteitä. Astioiden ja keräysvälineiden kunnosta ja puhdistuksesta on huolehdittava asianmukaisesti.
(Terveydensuojeluasetus 1280/1994, 11 §, 12 §)*

Elinympäristöön vaikuttavan toiminnan harjoittajan on tunnistettava toimintansa terveyshaittaa aiheuttavat riskit ja seurattava niihin vaikuttavia tekijöitä (omavalvonta). Toimintaa on harjoitettava siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy."

<u>Pyhännän kunta/kunnanhallitus</u>, 22.2.2022 saapunut lausunto:
"Kunnanhallitus on kokouksessaan 21.02.2022 käsitellyt lausuntopyyntöä ja lausuu kannanottonaan seuraava:
-Kunnan viemäriin johdettavan jäteveden laatu, määrä ja ehdot määritellään Maustaja Oy:n ja Siikalatvan keskuspuhdistamon välisessä teollisuusjätevesisopimuksessa. Kunnan jätevesiverkostolle on haasteellisinta rasvan määrä ja Siikalatvan keskuspuhdistamolle BOD7 määrä.

-Teollisuusjätevesisopimuksen tavoitteet:
- *-BOD7 raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta (orgaanisen aineen, kiintoaineen, rasvan ja fosforin kuormitus pitää minimoida)*
- *-Rasvan raja-arvo pitää pudota nykyisestä tasosta*
- *-Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötilan pitää olla sellainen, ettei siitä aiheudu saostumia viemärilinjoihin*
- *-Vuorokautista kuormitusta pitää saada tasaisemmaksi*

-Viemäriin menevän jäteveden laatu, määrä, lämpötila ja kuormituksen epätasaisuus pitää minimoida:
- *-Tehtaan sisällä olevalla teknologialla*
- *-Maksimituotannolle mitoitetuilla sakan- ja kiintoaineen erotuskaivoilla*
- *-Maksimituotannolle mitoitetuilla rasvanerotuskaivoilla*
  - *--Selvitys kaivojen kapasiteetin riittävyydestä pitää toimittaa ennen uuden tuotannon käynnistämistä*
  - *--Kaikki kaivojen toiminnallisuus pitää tarkistaa*
  - *--Kaikki vedet pitää johtaa rasvanerotuskaivojen kautta viemäriin vanhan ja uuden prosessin osalta*
- *-Mikäli edellä olevilla toimenpiteillä ei päästä teollisuusjätevesisopimuksessa määriteltyihin tavoitteisiin ja ehtoihin, niin pitää ottaa käyttöön välittömästi kaikki muut teknologiat*
- *-Teollisuusjätevesisopimusta päivitetään aina tarpeen mukaan vastaamaan vallitsevaa tilannetta ja mahdollista ylikuormitusta*
- *-Jäteveden laatua seurataan viranomaisen hyväksymällä tarkkailusuunnitelmalla*

-Toiminnasta ei saa aiheutua päästöjä vesistöön tai maaperään. Myöskään haju- tai muita päästöjä ilmaan toiminnasta ei saa aiheutua.

-Yrityksellä pitää olla valmiina riskianalyysi ja toimenpiteet tilanteessa, jossa jätevesiä ja lauhdevesiä pääsisi maaperään
-Yrityksellä pitää ilmoittaa tuotantomäärien vuosiennusteet (2-3 vuoden ennuste) kunnalle ennakkoon, jotta syntyvän jäteveden määrän muutoksesta johtuviin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä riittävän ajoissa"

<u>Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus</u>, 28.2.2022 saapunut lausunto:

"Hakemus
Maustaja Oy hakee ympäristölupaa elintarviketuotantolaitokselle. Laitos tuottaa erilaisia maustekastikkeita, majoneeseja, hilloja sekä hedelmä-, marja- ja vihannespohjaisia välipalatuotteita, vanukkaita ja soseita. Kysymys on olemassa olevasta toiminnasta ja sen laajennuksesta, joka on tarkoitus ottaa käyttöön vuoden 2022 alussa. Toiminnalla ei ole aiempaa ympäristölupaa eikä ilmoituspäätöstä. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevaksi.

Toiminta sijoittuu Pyhännän keskustaajamasta noin 3 km pohjois-luoteeseen Ouluntien (kantatie nro 88) länsipuolelle Leiviskänkankaan teollisuusalueelle kortteliin 202 sen itäosaan osoitteeseen Tuotetie 3, 92930 Pyhäntä. Toiminta sijoittuu luvanhakijan omistamille kiinteistöille Mauste (kiinteistötunnus 630-402-33-8), Maustaja (kiinteistötunnus 630-402-7-45) ja Maustenurkka (kiinteistötunnus 630-402-7-43) sekä Pyhännän Teollisuushallit KOy:n omistamalle kiinteistölle Paavalinkangas (630-402-22-23).

Lupaa haetaan vuosituotantokapasiteetille 14 500 tonnia. Tehtaan tuotantomäärä on nykyisin noin 40 tonnia päivässä ja tuotannon odotetaan kasvavan noin 50 tonniin päivässä, kun tuotannon laajennusosa otetaan käyttöön. Vuoden 2021 arvioitu tuotantomäärä on 9 600 tonnia ja arvio vuodelle 2022 on 10 000 tonnia.

Toiminnassa käytettävä vesi otetaan Pyhännän Vesi Oy:n vesijohtoverkostosta. Käyttöveden kulutus on ollut noin 97 000 m3 vuodessa vuosina 2019 ja 2020. Vuoden 2021 vedenkulutuksen arvio on 97 500 m3/vuosi. Veden kokonaiskulutuksen arvioidaan kasvavan noin 10 000 m3:llä vuodessa heti laajennuksen käyttöönoton jälkeen. Arvio vuoden 2024 vedenkulutuksesta on 129 800 m3/vuosi.

Alueen ympäristöllinen merkitys
Real Snacks Oy:n kiinteistö sijaitsee Leiviskänkankaan pohjavesialueella, tarkemmin sanottuna sen varsinaisella muodostumisalueella. Leiviskänkangas (11630001) on vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue, jolla sijaitsee Pyhännän Vesi Oy:n vedenottamo. Pohjavesialue on luokiteltu riskipohjavesialueeksi, koska sillä sijaitsee useampia riskitoimintoja. Leiviskänkankaan vedenottamo sijaitsee pohjavesialueen keski-/pohjoisosassa ja noin 850 metriä luoteeseen hakemuksen mukaiselta kiinteistöltä. Pohjaveden päävirtaussuunta on vedenottamolle päin. Noin 600 metriä pohjoislounaaseen sijaitsee Pyhännän entinen päävedenottamo (Kamula), joka on poistettu käytöstä vuonna 1991. Leiviskänkankaan vedenottamo on aika-ajoin ylikuormitettu, sillä sieltä otetaan ajoittain vettä enemmän kuin vesilain mukainen lupa sallii.

Alueella on kaavamerkintä TY "Teollisuusrakennusten korttelialue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia." Maustaja Oy:n kiinteistö sijaitsee kunnan kaavoittamalla Leiviskänkankaan teollisuusalueella korttelissa 202. Asemakaavan muutos ja laajennus on hyväksytty Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019. Asemakaavamääräyksen mukaan korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maan päälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaalien säiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus

(esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojen tarkkailu- ja hälytysjärjestelmä.

Alueella saa asemakaavan mukaan imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. Jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle.

Hakemuksen mukaiset jätevedet ja niiden käsittely Siikalatvan Keskuspuhdistamolla
Maustaja Oy:n nykyisessä toiminnassa syntyy jätevettä, lauhdevettä ja jäähdytysvettä. Jäähdytysvesi johdetaan hulevesiviemäriin, lauhdevesi palautetaan Latvaenergia Oy:n höyryvoimalaitokselle ja sosiaalitilojen sekä tuotannon jätevesi johdetaan jätevesiviemäriin. Toiminnan laajennuksessa ei muodostu jäähdytysvettä. Toiminnassa syntyvän jäteveden joukkoon johdetaan sosiaalitilojen jätevedet sekä höyrylauhdevesi. Maustaja Oy:n jätevedet johdetaan Pyhännän kunnan jätevesiverkostoon pois lukien nykyisen tehtaan pohjoisosan sosiaalitilojen jätevedet, jotka johdetaan umpikaivoon. Kaivo tyhjennetään säännöllisesti ja saniteettijätevesi toimitetaan kunnalliseen jätevesienkäsittelyyn.
Siikalatvan Keskuspuhdistamolla puhdistetaan keskitetysti Kestilän, Piippolan, Pulkkilan, Pyhännän sekä Rantsilan taajamien viemäriverkoston alueella syntyvät yhdyskuntien- ja teollisuusjätevedet. Puhdistamo ottaa vastaan myös alueen saostus- ja umpisäiliölietteet joko suoraan Siikalatvan puhdistamolle tai Pyhännän, Kestilän ja Pulkkilan taajamissa sijaitsevien tasausaltaiden kautta. Puhdistetut jätevedet johdetaan Kärähtämänojan ja Levänojan alaosan kautta Siikajokeen Rantsilan taajamasta alavirtaan. Kuivattu liete kompostoidaan avoaumoissa puhdistamoalueella olevalla kompostointikentällä.

Siikalatvan Keskuspuhdistamo on etuselkeyttämöllä varustettu bioroottorilaitos, jossa fosforin poisto tapahtuu pääosin jälkiselkeytyksessä.

Puhdistamon mitoitusarvot ovat seuraavat:
Keskimääräinen viemärivesimäärä 1 700 m3/vrk eli 85 m3/h.
Tuntivirtaama (mitoitus) 166 m3/h
Suurin virtaama 290 m3/h
BOD7-kuorma 650 kg/vrk
Kokonaisfosforikuorma 20 kg/vrk
Kokonaistyppikuorma 100 kg/vrk
Kiintoainekuorma 575 kg/vrk

Bioroottorit on mitoitettu BOD-kuormalle 455 kg/vrk. Roottoripinta-ala on 6x8 120 m2 eli 48 700 m2. Mitoitustilanteessa roottorien kuormitus on 9,3 g/m2·vrk. Orgaanisen aineen poiston vaatima pinta-ala bioroottoreissa suurenee, kun jäteveden lämpötila laskee. Siikalatvan keskuspuhdistamolla tulevan jäteveden lämpötila keväällä on vain 3–4,5 astetta. Bioroottorien tulevaa mitoituskuormitusta ei voi merkittävästi ylittää puhdistustulosta heikentämättä.

Siikalatvan keskuspuhdistamolle tulevat jätevesivirtaamat ovat pääosin mitoitukseen sopivat, mutta tulevien jätevesien kuormitus on usein huomattavan suuri laitoksen mitoitukseen nähden. Laitokselle johdettavien tulevien jätevedenvesien lämpötila laskee pitkissä siirtoviemärilinjoissa. Jatkuva liian iso tuleva kuormitus laitoksen mitoitukseen nähden, joka mahdollisesti sisältää myös rasvaa sekä vaihtelee määrällisesti runsaasti, vaikeuttaa puhdistusprosessia ja siten heikentää puhdistustulosta ja puhdistamon kykyä saavuttaa ympäristöluvan mukaiset lupamääräykset.

Rasva vaikuttaa bioroottorin pinnalle muodostuvan biofilmiin ja estää sitä toimimasta suunnitelulla tavalla. Bioroottorin lamellit eivät myöskään kestä fyysisistä rasitusta, joka aiheutuu niiden pinnalle muodostuvan liiallisen painon lisääntymisestä. Rasva tukkii myös viemäriverkostoa. Teollisuuden esikäsittelemättömien jätevesien vuoksi Siikalatvan Keskuspuhdistamolta lähtevän pitoisuuden ja/tai reduktion osalta ympäristöluvan lupamääräysten saavuttaminen ei aina toteudu.

Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus lausuu hakemuksesta seuraavaa
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus (jäljempänä ELY-keskus) tuo esille, että Maustaja Oy:n teollisuusjätevedet johdetaan Pyhännän kunnan omistamaa valtion vesihuoltoavustuksella rakennettua viemäriverkostoa pitkin Siikalatvan Keskuspuhdistamolle. Elintarviketeollisuuden jätevedet poikkeavat pitoisuuksiltaan normaaleista yhdyskuntien jätevesistä ja niiden johtaminen suoraan ilman esikäsittelyä aiheuttavat haittaa puhdistamon toiminnalle ja viemäriputkistolle. Kyseiset jätevedet on esikäsiteltävä riittävälle tasolle siten, että ne eivät tuki viemäreitä, haittaa puhdistusprosessia, prosessin osia eivätkä lietteen mahdollista hyötykäyttöä.

Oulujoen- Iijoen vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa Leiviskänkankaan pohjavesialue on arvioitu olevan riskialue pohjaveden kemiallisen tilan kannalta. Pohjavesialueella sijaitsee riskitoimintoja nimenomaan Leiviskänkankaan teollisuusalueella. Vesienhoitolain (1299/2004) 21 §:n tarkoitetun hyvän tilan säilyttämiseksi uusien pohjavesiriskien sijoittumista pohjavesialueelle pyritään välttämään ja olemassa olevien toimintojen riskiä vähentämään.

ELY-keskus toteaa, että hakijan esittämät tiedot hulevesien johtamisesta ja käsittelystä ovat oikeanlaiset, mikäli toteutus on asemakaavan mukainen. Lisäksi tulee voida varmistua hiekan- ja öljynerotuskaivojen kapasiteetin sekä tarkistus- ja tyhjennystiheyden riittävyydestä. Pohjoisosan sosiaalitilojen jätevesien johtaminen umpikaivoon ei vastaa asemakaavamääräyksiä. ELY-keskuksen käsityksen mukaan jätevesien johtamista kunnan verkostoon tulee toimijalta edellyttää. Mikäli tähän ei voida viipymättä siirtyä, tulee umpisäiliön hyvä kunto ja riittävän tiheä tyhjennys varmistaa, niin ettei maaperän ja pohjaveden pilaantumisvaara aiheudu. Lupaviranomaisen tulee ottaa edellä mainitut seikat huomioon lupaharkinnassa.

<u>Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy</u>, 2.2.2022 saapunut lausunto:
*"**Tausta** Maustaja Oy johtaa jätevetensä Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle Pyhännän kunnan jätevesiviemäriverkoston kautta. Maustaja Oy:llä on liittymissopimus Pyhännän kunnan kanssa. Siikalatvan Keskuspuhdistamon tulokuormitus on kasvanut voimakkaasti elintarviketeollisuuden kuorman kasvun vuoksi. Jätevedenpuhdistamolla on kasvaneen teollisuuskuormituksen johdosta tapahtunut viime vuosina lupaehtojen ylityksiä varsinkin BOD7:n osalta. Puhdistamolla on haasteena elintarviketeollisuuden yrityksistä tulevan kuorman voimakas vaihtelu, eikä puhdistamolla ole kapasiteettia ottaa vastaan lisääntyvää teollisuusjätevesikuormitusta.*

Maustaja Oy:n jätevesikuormituksen on jo pitkään tunnistettu aiheuttavan puhdistamon ylikuormittuneisuutta. Tarkkailutulosten perusteella puhdistusprosessin toiminnan kannalta merkittävin ongelma Maustaja Oy:lta tulevissa jätevesissä on orgaaninen kuormitus ja korkeat rasvapitoisuudet. Jätevesien mukana tulevaa rasvaa kertyy bioroottoriin sekä altaiden seinämiin. Elintarviketeollisuuden jätevesien aiheuttamia ongelmia on pyritty ratkaisemaan Siikalatvan Keskuspuhdistamolla lisäämällä kemikalointia (esi- ja jälkisaostus, polymeerin lisääminen), mutta nämä toimenpiteet eivät ole riittäneet.

Siikalatvan Keskuspuhdistamon ympäristölupahakemuksen laatimishetkellä (vuonna 2003) Maustaja Oy:n tuotantomäärä oli noin 9 Mkg/a ja jätevesiä johdettiin noin 3 000–3 500 m3/kk. Tuotantokapasiteetti on kasvanut tästä tasosta. Nykyisin tuotanto on noin 10 Mkg/a ja jätevesiä muodostuu noin 5 000 m3/kk. Elintarviketeollisuuden jätevesiä on johdettu Siikalatvan

Keskuspuhdistamolle vuodesta 2007.

Maustaja Oy:n jätevesien BOD7-pitoisuus on vaihdellut välillä 890–4 700 mg/l vuoden 2021 aikana. Tarkkailutuloksia aikaväliltä 2011-2020 ei ole, yhtä kertanäytettä (14.10.2020) lukuun ottamatta. Vuonna 2021 otettujen näytteiden (6 kpl) keskimääräisellä BOD7-kuormituksella Maustaja Oy vastasi 80 % Siikalatvan Keskuspuhdistamon BOD7-mitoituskuormituksesta. Maksimikuormituksilla BOD7-kuormitus voi olla moninkertainen. Myös kiintoainekuormitus muodostaa keskimäärin yli 50 % puhdistamon mitoituskuormituksesta.

Arvio Maustaja Oy:n keskimääräisestä osuudesta Siikalatvan Keskuspuhdistamon mitoituskuormituksesta on esitetty seuraavassa taulukossa:

Suure	*Siikalatvan Keskuspuhdistamon mitoitusarvot*	*Maustaja Oy:n jätevedet v. 2021*	*Maustaja Oy:n %-osuus puhdistamon mitoitusarvoista*
Qkesk [m3/d]	*1 575*	*245*	*16 %*
BOD7 [kg/d]	*650*	*520*	*80 %*
Kok. P [kg/d]	*20*	*1,3*	*6,6 %*
Kiintoaine [kg/d]	*575*	*310*	*54 %*

Myös Maustaja Oy:n jätevesien sisältämä kiintoaine ja rasva muodostavat merkittävää kuormitusta ja mahdollisia ongelmia puhdistamon prosessille ja verkostolle. Viemäröitävän jäteveden kiintoainepitoisuus on ollut 320-4 100 mg/l ja rasvapitoisuus on ollut 980–5 000 mg/l vuoden 2021 aikana. Rasva ja kiintoaine voivat aiheuttaa tukoksia ja ylimääräistä kunnossapitotarvetta myös Pyhännän kunnan omistamassa jätevesiverkostossa sekä Siikalatvan Keskuspuhdistamon omistamassa siirtoviemärissä. Tukokset voivat johtaa jäteveden päätymisen viemäriylivuotoina ympäristöön.

Tehtaan jätevesille ei ole muuta esikäsittelyä kuin rasvanerotus. Jäteveden analyysitulosten perusteella rasvanerotus ei nykyisillä tuotantomäärillä toimi.

Ehdotukset Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kannalta olennaisista lupaehdoista
Ehdotus esikäsittelyvaatimuksista ja raja-arvoista:

Siikalatvan Keskuspuhdistamon tulokuormitus tulee saada kestävälle tasolle, jotta puhdistamo voi täyttää ympäristölupansa lupamääräykset.

Puhdistamon toiminnan varmistamiseksi ja ylikuormituksen poistamiseksi Maustaja Oy:n teollisuusjätevesille tulee toteuttaa esikäsittely, jolla leikataan nykyistä kuormitusta merkittävästi. Esikäsittelyn tavoitteena tulee olla poistaa orgaanista ainesta jätevedestä ja siten leikata BOD7-kuormitusta. Esikäsittely voitaisiin toteuttaa Pyhännän elintarviketeollisuuden yritysten yhteisenä esikäsittelylaitoksena. Suositeltavaa on myös jätevesivirtaaman tasaus, jolla pystyttäisiin välttämään hetkelliset piikkikuormitukset. Johtamalla jätevedet tasauksesta seitsemänä päivänä viikossa olisi mahdollista pienentää vuorokauden keskimääräistä kuormitusta (kg/d) ja vähentää Siikalatvan Keskuspuhdistamolle aiheutuvia prosessihäiriöitä.

Maustaja Oy:n jätevesille esitetään ympäristölupaan seuraavia raja-arvoja:

Aine	***Enimmäispitoisuus (mg/l)***	***Suurin sallittu kuormitus (kg/d)***
Rasva	*150*	
Biologinen hapenkulutus (BOD7)		*130*
Kiintoaine	*800*	*195*

BOD7-kuormitukselle esitetään raja-arvoa 130 kg/d, joka vastaa 20 % Siikalatvan Keskuspuhdistamon BOD7-mitoituskuormituksesta. Tämä on korkein kuormitustaso, joka yhdelle yritykselle voidaan puhdistamon kapasiteetista myöntää, jotta viemäröintialueella on mahdollisuus aloittaa uutta teollisuustoimintaa tai laajentaa nykyistä toimintaa. Raja-arvo edellyttäisi BOD7-kuorman leikkausta vuoden 2021 pitoisuuksien mukaisesta kuormituksesta noin 75 %:lla. Suurin sallittu BOD7-kuormitus vastaisi vuosien 2019-2020 keskivirtaamalla (245 m3/d) keskimäärin 530 mg/l BOD7-pitoisuutta.

Rasvalle ja kiintoaineelle esitetään pitoisuusraja-arvoja, jotka vastaavat Vesilaitosyhdistyksen julkaiseman Teollisuusjätevesioppaan sekä laajasti suomalaisilla vesihuoltolaitoksilla käytössä olevaa linjaa. Rasvan ja kiintoaineen raja-arvojen on tarkoitus ehkäistä viemäriverkostoon aiheutuvaa haittaa ja mahdollisia tukkeutumia. Kiintoainekuormitukselle esitetään noin 37 % leikkausta vuoden 2021 pitoisuuksien mukaisesta kuormituksesta. Kuormitusraja-arvo 195 kg/d vastaa vuosien 2019-2020 keskivirtaamalla (245 m3/d) keskimäärin suurinta sallittua kiintoainepitoisuutta 800 mg/l.

Lisäksi raja-arvoiksi esitetään suurimmaksi sallituksi jäteveden lämpötilaksi 40 °C ja pH:n osalta sallituksi vaihteluväliksi 6–11 Teollisuusjätevesioppaan linjan mukaisesti.

Raja-arvojen saavuttamiseksi tarvittaville esikäsittelyn tehostamistoimille tulee antaa riittävä suunnittelu- ja toteutusaika. Raja-arvot tulee saavuttaa vuoden 2024 loppuun mennessä.

Nykyinen rasvanerotuskaivo toimii niittämättömällä tasolla erityisesti suurten tuotantovolyymien aikana. Rasvanerotuskaivon mitoitus tulee tarkistaa ja kapasiteettia lisätä tarpeen mukaan sekä kaivo tulee varustaa automaattisella hälytyksellä, joka ilmaisee kaivon tyhjennystarpeen. Kaivo tulee tyhjentää riittävän usein sen toiminnan varmistamiseksi.

Ehdotus tarkkailuohjelmaksi:
Teollisuusjäteveden laatua tulee tarkkailla ottamalla viemäriverkostoon johdettavasta jätevedestä rasvanerotuskaivon jälkeen vähintään vuorokauden (24 h) kokoomanäyte automaattisella näytteenottimella. Näytteet ottaa ulkopuolinen taho, jolla on riittävä asiantuntemus jätevesien näytteenotosta. Näytteet tulee analysoida akkreditoidussa laboratoriossa, joka lähettää tarkkailutulokset Siikalatvan Keskuspuhdistamon yhteyshenkilöille tiedoksi.

Näytteistä on analysoitava seuraavat suureet/aineet vähintään kerran kuukaudessa (1 krt/kk):
– BOD7
– CODCr
– Kiintoaine
– Kokonaistyppi
– Kokonaisfosfori
– pH
– Lämpötila
– Rasva

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

Ehdotus ympäristöluvan voimassaolosta
Maustaja Oy:n, Pyhännän kunnan ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n välille laaditaan teollisuusjätevesisopimus vuonna 2022. Teollisuusjätevesisopimuksessa sovitaan ehdoista, joilla Maustaja Oy saa johtaa teollisuusjätevesiä viemäriverkostoon ja edelleen Siikalatvan Keskuspuhdistamolle. Sopimus asetetaan määräaikaiseksi, jotta kuormitusraja-arvoja ja muita ehtoja voidaan tarkastella uudestaan esikäsittelyn toteuduttua.

Maustaja Oy:n ympäristölupa ehdotetaan asetettavaksi myös määräaikaiseksi, jotta teollisuusjätevesien laadulle asetettuja kuormitusraja-arvoja ja muita ehtoja voidaan päivittää, kun jäteveden esikäsittely on toteutettu ja siitä on kerätty kokemuksia. Määräajaksi esitetään neljä (4) vuotta. Tämän ajan puitteissa Maustaja Oy:n jätevesipäästöissä on tarkoitus tapahtua olennaisia muutoksia, joiden vuoksi ympäristöluvan ehtoja tulisi tarkastella uudestaan. Teollisuusjätevesisopimuksessa määritetään Siikalatvan Keskuspuhdistamon kannalta oleellisia ehtoja jätevesien viemäröinnille, joita ympäristöluvassa tulisi huomioida.

Kun teollisuusjätevesisopimus on saatu allekirjoitettua, jo tällöin voidaan tarkastella uudestaan esikäsittelylaitoksen käyttöönotolle asetettua määräaikaa vuoden 2024 loppuun mennessä. Määräajan tulee olla realistinen, jotta laitoksen luvitus, suunnittelu ja rakentaminen on mahdollista toteuttaa asetetussa ajassa.

Jokilaaksojen pelastuslaitos, 26.1.2022 saapunut lausunto:
"Kohde sijoittuu vedenhankintaan soveltuvalle tärkeälle 1-luokan pohjavesialueelle.

Kaavassa on annettu velvoitteita kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista. Vaarallisten kemikaalien käsittely sekä teollinen käyttö ja varastointi on kemikaaliturvallisuuslain 390/2005 alaista toimintaa. Lupa- ja valvontaviranomaisena toimii toiminnan laajuuden mukaan pelastusviranomainen tai TUKES.

Kemikaaliturvallisuuslaki 390/2005 18 §
Sijoitus luontokohteiden ja pohjavesialueiden läheisyyteen
Toiminnanharjoittajan on otettava huomioon suunnitellessaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistavien, käsittelevien tai varastoivien tuotantolaitosten sijaintia, että tuotantolaitos on sijoitettava riittävän etäälle luonnon kannalta erityisen tärkeistä ja erityisen herkistä alueista, muista ympäristönsuojelun kannalta tärkeistä kohteista sekä virkistysalueista niin, että ennalta mahdollisiksi arvioitavat räjähdykset, tulipalot ja kemikaalipäästöt tuotantolaitoksessa eivät aiheuta ympäristövahinkojen vaaraa näissä kohteissa.

Tuotantolaitosta ei ilman erityistä, perusteltua syytä saa sijoittaa tärkeälle tai muulle vedenhankintaan soveltuvalle pohjavesialueelle, jollei kemikaalien ominaisuuksien perusteella voida osoittaa, ettei pohjavesille aiheudu vaaraa. Jos kysymyksessä olevalle pohjavesialueelle kuitenkin sijoitetaan vaarallisia kemikaaleja tai räjähteitä valmistava, käsittelevä tai varastoiva tuotantolaitos, rakenteellisin ja käyttöteknisin toimenpitein on huolehdittava siitä, ettei laitoksen toiminnasta aiheudu pohjavesien pilaantumisvaaraa.

Vaarallisia aineita ei ole ilmoitettu pelastuslaitokselle.

***Yhteenveto** Pelastusviranomaisella ei ole huomautettavaa ympäristölupahakemukseen."*

Muistutukset ja mielipiteet
Hakemuksen johdosta ei tullut muistutuksia eikä mielipiteitä määräaikaan mennessä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

Hakijan kuuleminen ja hakijan antama vastine
Luvan hakijalle varattiin mahdollisuus vastineen antamiseen annettuihin lausuntoihin ja hakija antoi 21.3.2022 päivätyn seuraavan vastineen:

Yleisesti *"Ympäristölupahakemukseemme annetuissa lausunnoissa on useasti tuotu esiin Maustaja Oy:n jätevesien johtaminen Pyhännän kunnan sopimalla tavalla Siikalatvan jätevedenpuhdistamolle sekä huoli puhdistamon kyvystä käsitellä sille tulevaa toiminta-alueensa kokonaisjätevesikuormitusta. Tähän liittyen Pyhännällä on käynnissä kuntajohtoinen selvitystyö, jossa tutkitaan mahdollisuuksia sekä teollisuusjätevesien yrityskohtaiseen erilliskäsittelyyn että keskitettyyn yhteiskäsittelyyn Pyhännän alueella toimivien elintarviketeollisuuden yritysten teollisuusjätevesien osalta.*

Maustaja Oy on mukana tässä selvitystyössä ja osaltaan sitoutuu sen lopputuleman mukaisen ratkaisun toteuttamiseen. Periaatteen - yrityskohtainen erilliskäsittely vai keskitetty yhteiskäsittely - selvittyä, ja kun tiedetään ratkaisun mukaiset toimijat ja sopimusosapuolet, pystytään jatkamaan teollisuusjätevesisopimuksen laadintaa ja aloittamaan toimenpiteet sen ehtojen määrittämiseksi.

Selvitystyön ollessa vielä kesken, ei Maustaja Oy ole nähnyt ajankohtaiseksi solmia teollisuusjätevesisopimusta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa. Maustaja Oy tulee solmimaan selvitystyössä päätetyn toimijan kanssa teollisuusjätevesisopimuksen, ja tekee sopimuksen edellyttämät muutokset ja/tai investoinnit prosessista poistuvat jäteveden laadun saattamiseksi sopimuksessa määritettävälle tasolle."

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoon *"Lausunnossa esillä olevaan prosessin jätevesien käsittelyyn vastaamme tämän vastineen yleisesti -kohdan mukaisesti. Lausunnossa lisäksi esillä olevaan tehtaamme pohjoisosan sosiaalitilojen jätevesien umpikaivoon liittyen toteamme, että laajemmassa kehityssuunnitelmassa tarkastelemme myös näiden sosiaalitilojen tilojen poistamista nykyiseltä paikaltaan. Mikäli sosiaalitilojen siirto toteutetaan suunnitellusti vuoden 2024 loppuun mennessä, ei meillä ole enää tarvetta k.o. umpikaivolle ja se voidaan tarvittaessa poistaa käytöstä. Esitämme, että yritykselle annetaan tämä sama määräaika sosiaalitilojen veden johtamiselle kunnan viemäriverkostoon. Tarvittaessa voimme tarkastuttaa nykyisen umpikaivon kunnon.*

Huomiona annettuun lausuntoon; ensimmäisessä kappaleessa viitataan eri yhtiön, Real Snacks Oy, kiinteistön sijoittumiseen Leiviskänkankaan pohjavesialueelle. Selvyyden vuoksi korostamme, että Maustaja Oy ja Real Snacks Oy ovat eri yhtiöitä ja toimivat eri kiinteistöissä."

Pyhännän kunnan lausuntoon *"Lausunnossa esillä olevaan prosessin jätevesien käsittelyyn vastaamme tämän vastineen yleisesti -kohdan mukaisesti. Tämän lisäksi huomioinamme lausuntoon:*
a) Lausunnossa mainitaan, että Pyhännän kunta edellyttäisi kaikkien jätevesien johtamista rasvanerotuskaivojen kautta. Tämä tarkoittanee prosessista peräisin olevia jätevesiä, ei kaikkia jätevesiä, joihin luetaan myös saniteettijätevedet. Ymmärryksemme mukaan saniteettijätevesiä ei tule johtaa rasvanerotuskaivojen kautta niiden erilaisen koostumuksen ja prosessiperäisiä vesiä laimentavasta ominaisuudesta johtuen. Lisäksi menossa olevan selvitystyön vuoksi, emme katso aiheelliseksi rajata prosessiperäisten jätevesien puhdistusmenetelmää vain rasvaerotuskaivolla toteutettavaksi.
b) Lausunnossa mainittu tuotantomäärien vuosiennusteiden ennakkoilmoittaminen kahdesta kolmeen vuotta ulottuvalle ajanjaksolle on sopimusvalmistusta tekevälle yritykselle hyvin hankalasti toteutettavissa – emme hallinnoin valmistamiemme tuotemerkkien tuotekohtaista myyntiä. Nähdäksemme olennaisempaa olisi, että ennakkoilmoittaminen tehtäisiin tilanteessa, jolloin vuosituotantomäärään on tulossa merkittävä muutos. Tällainen muutos voisi olla esimerkiksi tuotantomäärää merkittävästi lisäävän investoinnin tai asiakkuuden toteutuminen."

Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon "Lausunnossa esillä olevaan prosessin jätevesien käsittelyyn vastaamme tämän vastineen yleisesti -kohdan mukaisesti. Tämän lisäksi huomioinamme lausuntoon on esittelykohdan kolmannessa kappaleessa viitattu lainkohta, tämä poikkeaa Maustaja Oy:n ympäristölupahakemuksessa antamaan perusteeseen hakemukselle. Selvyyden vuoksi korostamme, että Maustaja Oy ei käsittele tai jalosta lihaa tai lihatuotteita, perunaa tai juureksia, vihanneksia ja öljykasveja vaan käyttämämme raaka-aineet ovat esiprosessoituja tuotteita kuten esimerkiksi pastöroitua tomaattipastaa."

Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n lausuntoon "Lausunnossa esillä olevaan prosessin jätevesien käsittelyyn vastaamme tämän vastineen yleisesti -kohdan mukaisesti. Lisäksi lausunnossa esillä oleviin ehdotuksiin toteamme:
a) Lausunnossa mainittu ehdotus tarkkailuohjelmaksi on käsittääksemme teollisuusjätevesisopimuksessa sovittava asia ja aineet, joita on syytä tarkkailla voivat esikäsittelyselvityksen valmistuttua olla myös muita kuin Keskuspuhdistamon lausunnossaan mainitsemat.
b) Lausunnossa oleva ehdotus ympäristöluvan voimassaolosta määräaikaisena on nähdäksemme tarpeeton. Maustaja Oy hakee ympäristölupaa toistaiseksi voimassa olevaksi.

Lausujan esille tuomat perusteet ympäristöluvan määräaikaisuudelle ovat ymmärryksemme mukaan teollisuusjätevesisopimuksen piiriin kuuluvia asioita. Ja kuten kerrottu, Maustaja Oy on mukana Pyhännän kunnan johtamassa selvitystyössä, jonka lopputulemana ratkaistaan teollisuusjätevesien esikäsittelytapa. Tämä ratkaisu vaikuttaa Maustaja Oy:ltä poistuvan teollisuusjäteveden ainepitoisuuksiin, mahdollisiin seuraavaksi tarvittaviin puhdistustoimenpiteisiin sekä sopimusosapuoliin."

TOIMINNAN ALOITTAMISTA KOSKEVA PYYNTÖ

Maustaja Oy hakee ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa lupamääräysten mukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan. Hakemuksen mukainen toiminta koskee nykyistä elintarviketuotantoa sekä vuonna 2022 käyttöönotettavan laajennuksen toimintaa. Laajennuksen valmistumisaikataulu on arvioitu 30.6.2022. Perusteluissaan luvan hakija esittää, että aloittamislupa tarvitaan, jotta nykyisen tehtaan toiminta voi jatkua keskeytymättä. Toiminnan aloittaminen lupapäätöstä noudattaen ei aiheuta sellaisia peruuttamattomia ympäristövaikutuksia, jotka tekisivät muutoksenhaun hyödyttömäksi. Toiminta ja sen laajennus sijoittuvat teollisuusalueelle olemassa oleviin rakennuksiin. Toiminnan aloittaminen alueella ei vaadi ympäristön muuttamista neitseellisillä alueilla. Hakija esittää toiminnan aloittamisen vakuudeksi 10 000 euroa.

ASIAN RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Valmistelija esittää, että Maustaja Oy:lle myönnetään ympäristönsuojelulain 28 §:n mukainen ympäristölupa sekä toiminnan aloittamislupa muutoksenhausta huolimatta vakuutta vastaan hakemuksen mukaiseen ja laajuiseen toimintaan koskien kasviperäisiä, mukaan lukien hedelmät ja marjat, sekä kalaöljy- ja maitopohjaisia raaka-aineita käyttävää ja niistä ruokaeineksiä valmistavaa olemassa olevaa tuotantolaitosta ja sen laajennusta. Toiminta sijaitsee luvan hakijan omistamilla kiinteistöillä Mauste (kiinteistötunnus 630-402-33-8), Maustaja (kiinteistötunnus 630-402-7-45) ja Maustenurkka (kiinteistötunnus 630-402-7-43) sekä laajennuksen osalta Pyhännän Teollisuushallit KOy:n omistamalla kiinteistöllä Paavalinkangas (630-402-22-23). Tämän päätöksen mukaisesta toiminnasta ei ennalta arvioiden aiheudu toimenpitein estettävää tai ympäristönsuojelulain mukaisesti korvattavaa vahinkoa. Lupa esitetään myönnettäväksi seuraavin lupamääräyksin.

Yleiset määräykset

1. Laitoksella on oltava nimettyinä ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaaliasioista vastaavat henkilöt, jotka vastaavat laitosten toiminnan ympäristönsuojelusta sekä toiminnan ja päästöjen tarkkailusta ja

pitävät tarvittaessa yhteyttä valvontaviranomaisiin. Ympäristö-, jäte-, jätevesi- ja kemikaalivastaavien ja sijaisten nimet ja yhteystiedot on ilmoitettava Ympäristöpalvelut Helmelle.

2. Laitoksen toiminta kokonaisuudessaan mukaan lukien kuljetukset, jätehuolto, jätevesien hallinta ja käsittely sekä kasviöljyjen ja kemikaalien varastoinnit tulee järjestää sellaisiksi, ettei niistä aiheudu maaperän, pintavesien tai pohjaveden pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, haju-, melu- tai pölyhaittaa, roskaantumista eikä muutakaan haittaa ympäristölle eikä palovaaraa. Alue on pidettävä hyvässä järjestyksessä ja sen yleisestä siisteydestä on huolehdittava jatkuvasti.

Päästöt viemäriin

3. Laitosta on käytettävä ja hoidettava siten, että viemäröitävien jätevesien määrä ja niiden aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Laitokselta viemäriverkostoon ja sitä kautta Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n puhdistamolle johdettavan jäteveden ja jätevesikuormituksen tulee olla määrältään ja laadultaan sellainen, että siitä ei ole haittaa viemäreiden rakenteille, puhdistamon toiminnalle, puhdistamolietteen käsittelylle tai lietteen hyötykäytölle. Jäteveden määrä tulee mitata.

4. Laitoksen tulee tehdä teollisuusjätevesisopimus jäteveden vastaanottavan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa. Sopimuksessa tulee määrätä laitokselta viemäriin johdettavan esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot riittävässä laajuudessa jätevedenpuhdistamon toiminnan ja puhdistuskapasiteetin turvaamiseksi. Lisäksi siinä tulee esittää jäteveden laadun tarkkailutiheys sekä näytteenottotapa- ja paikat. Teollisuusjätevesisopimus tulee toimittaa Pyhännän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle 31.12.2024 mennessä.

5. Viemäriin johdettava jätevesi ei saa sisältää sellaisia määriä tai pitoisuuksia rasvaa, öljyä, orgaanista ainetta, kiintoainetta, liuottimia tai muita aineita, jotka ovat haitallisia viemäriverkoston rakenteille tai laitteille, jätevedenpuhdistamon toiminnalle tai lietteen jatkokäsittelylle. Jätevesikuormituksen vähentämiseen liittyvän parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymistä on seurattava aktiivisesti sekä otettava sitä mahdollisuuksien mukaan käyttöön.

Viemärissä on oltava näytteenotto- ja sulkuventtiilikaivo, josta jätevesien pääsy eteenpäin voidaan estää. Jäteveden pääsy viemäriin tulee voida estää välittömästi, mikäli viemäriin on päässyt aineita, jotka saattavat aiheuttaa haittaa tai vaaraa viemäriverkoston tai jätevedenpuhdistamon toiminnalle. Asiasta on ilmoitettava välittömästi jätevedenpuhdistamon hoitajalle.

6. Kaikki prosessijätevedet on esikäsiteltävä laitoksella asianmukaisella, parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset täyttävällä tavalla ennen niiden johtamista yleiseen viemäriin. Esikäsittelyssä on oltava tehokkaat, maksimituotannolle mitoitetut rasvan-, kiintoaineen- ja orgaanisen aineen, sisältäen myös liukoisen orgaanisen aineksen, poistojärjestelmät ja riittävä pH:n säätö. Tarvittaessa viemäriin johdettava jätevesi tulee alkaloida, jotta sen pH on jatkuvasti välillä 6-11. Esikäsitelty jätevesi tulee johtaa jätevesiviemäriin tasaisena virtaamana. Tarvittaessa viemäriin johdettavan jäteveden määrää on rajoitettava jätevedenpuhdistamon edellyttämällä tavalla. Viemäriin johdettavan jäteveden lämpötila saa olla korkeintaan +40 C.

Jätevesien nykyisestään tehostetun esikäsittelyn tulee olla käytössä 31.12.2024 mennessä, jolloin teollisuusjätevesisopimuksessa määrätyt esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot viimeistään tulee saavuttaa.

7. Luvanhaltijan tulee huolehtia siitä, että jätevesien esikäsittelyjärjestelmiin ja edelleen jätevedenpuhdistamon viemäriin joutuvan rasvan, kiintoaineen ja orgaanisen aineen kuormitus sekä

jäteveden pH-vaihtelut minimoidaan laitoksen toiminnassa toteutettavilla, soveltuvilla teknisillä ja tuotannollisilla toimilla. Elintarvikkeiden, raaka-aineiden ja niiden ainesosien pääsy viemäriin tulee mahdollisuuksien mukaan estää ja ohjata ne sen sijaan käsiteltäväksi biojätteenä.

8. Rasvanerottimien kapasiteetin ja mitoituksen tulee olla riittävä ja vastata niihin johdettavan jäteveden puhdistustarvetta kaikilla tuotantomäärillä jatkuvasti. Rasvanerottimien sisärakenteet, hälytysanturit ja anturikaapelit on pidettävä toimintakuntoisina ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti. Hälytysanturit on puhdistettava aina erottimen tyhjennyksen ja rasvajätteen kuorinnan yhteydessä.

Päästöt hulevesiviemäriin

9. Piha-alueen sade- ja hulevedet sekä nykyisen tuotantolaitoksen tuotannon jäähdytysvesi tulee johtaa alueen hulevesiverkostoon, josta ne ohjautuvat öljynerotuskaivon ja hiekanerotuskaivon kautta sadevesiviemäriä pitkin pohjavesialueen rajalle ja siitä edelleen pohjavesialueen ulkopuolelle ruopatussa ojassa laskuojalle saakka.

Hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä on mitattava. Hulevesiviemäriin johdettavan jäähdytysveden laatua tulee tarkkailla 2 kertaa vuodessa, kuuden kuukauden välein, otettavalla kertanäytteellä ja näytteenotot on kohdennettava edustavasti laitoksen toimintaan ja käyttöaikoihin nähden. Näytteistä tulee määrittää ulkopuolisessa akkreditoidussa laboratoriossa pH, sähkönjohtavuus, rasvapitoisuus, kiintoaine ja biologinen hapenkulutus (BOD7ATU). Analyysitulokset tulee toimittaa kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle.

10. Nykyisellä tuotanto-osalla eli tehtaan vanhalla osalla tulee ottaa käyttöön suljettu tai osittain suljettu jäähdytysveden kierrätysjärjestelmä viimeistään 31.12.2024. Laitosta on käytettävä ja hoidettava siten, että hulevesiverkostoon johdettavan jäähdytysveden määrä ja sen aiheuttama kuormitus jäävät mahdollisimman pieniksi. Mikäli jäähdytysvedessä on mukana orgaanista ainetta, rasvaa, kiintoainetta tai muuta epäpuhtautta autoklaavauksessa tai jäähdytyksessä tapahtuneen elintarvikepakkauksen rikkoutumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi, jäähdytysvesi tulee johtaa esikäsittelyn jälkeen jätevesiviemäriin hulevesiviemärin sijasta.

Hajupäästöt

11. Toiminta tulee järjestää siten, ettei synny merkittävää viihtyisyyshaittaa aiheuttavaa hajua laitoksen ympäristössä. Hajuhaitan syntymistä tulee ehkäistä sopivilla toimitavoilla ja tarvittaessa rakenteilla. Mikäli merkittävä viihtyisyyshaitta ilmenee, valvontaviranomainen voi velvoittaa luvanhaltijan ryhtymään toimiin haitan poistamiseksi tai vähentämiseksi.

Kemikaalien, polttoaineiden ja muiden ympäristölle haitallisten aineiden käsittely

12. Toiminnanharjoittajan tulee olla selvillä käyttämiensä kemikaalien, raaka-aineiden, polttoaineiden ja pesuaineiden ominaisuuksista. Aineita tulee käyttää, varastoida ja siirtää siten, että päästöjä ympäristöön ei pääse syntymään.

Varastointi

13. Kemikaalit on varastoitava omissa myyntipakkauksissaan tai omissa, merkityissä tiiviissä säiliöissä katetuissa, tiivispohjaisissa tiloissa erillään elintarvikkeista. Varastointipaikkojen on oltava allastettuja.

Ulkona varastoitavien etikkahappo- ja kasviöljyvarastosäiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia ja säiliöt on sijoitettava riittävän suuriin katoksellisiin valuma-altaisiin, jotka tulee varustaa vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmillä. Säiliöiden muutostyöt tulee tehdä 30.6.2025 mennessä.

Kemikaalien varastointi ja käsittely on järjestettävä siten, ettei kemikaaleja pääse häiriötilanteessakaan viemäriin tai ympäristöön ja etteivät keskenään vaarallisesti reagoivat kemikaalit pääse mahdollisessa astioiden vuototilanteessa kosketuksiin toistensa kanssa. Pihalle ja lattialle joutuneet kemikaalit on kerättävä viipymättä talteen ja niiden pääsy ympäristöön tai viemäriin on estettävä. Piha-alueella ei saa tarpeettomasti säilyttää koneita, polttoaineita tai öljyjä ja koneiden huoltotoimenpiteitä ei saa tehdä laitoksen piha-alueella. Laitoksella tulee olla helposti koko ajan saatavilla öljy- ja polttoainevuotojen varalta imeytysainetta, esimerkiksi turvetta tai imeytysmattoja.

14. Varastojen, säiliöiden, putkistojen ja viemäreiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti ja todetut vauriot on korjattava viipymättä.

15. Laitoksen pohjoispuolisen osan sosiaalitilojen jätevedet tulee johtaa alueella olevaan jätevesiviemäriin 31.12.2024 mennessä. Umpikaivon, johon jätevedet nykyisin johdetaan, kunto tulee tarkastaa 30.9.2022 mennessä ja huolehtia siitä, että kaivo on hyvässä kunnossa ja että se tyhjennetään riittävän usein.

Melu

16. Laitoksen toiminta tulee järjestää siten, että toiminnasta ja siihen liittyvästä liikenteestä aiheutuva melu laitoksen tavanomaisissa käyttötilanteissa ei ylitä valtioneuvoston päätöksessä melutason ohjearvoista (993/1992) melulle altistuvissa kohteissa annettuja ohjearvoja LAeq 55 dB päivällä (klo 7-22) ja LAeq 50 dB yöllä (klo 22-7). Melutason ylittyessä on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä toimiin meluhaitan vähentämiseksi ja tarvittaessa varmistettava melutaso asianmukaisin mittauksin valvontaviranomaisen ohjeiden mukaisesti.

Jätteet ja jätehuolto

17. Toimintaa tulee harjoittaa niin, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Jätteistä ei saa aiheutua epäsiisteyttä, roskaantumista eikä muuta haittaa ympäristölle tai terveydelle eikä maaperän tai pohjaveden pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa varastoida jätteitä, vaan ne on toimitettava säännöllisesti, vähintään kerran vuodessa, asianmukaiseen jätehuoltoon. Hyötykäyttökelpoiset jätteet on kerättävä erilleen ja hyödynnettävä ensisijaisesti materiaalina ja toissijaisesti energiana. Jätteet saa luovuttaa vain asianmukaiseen käsittelyyn, joka on hyväksytty jätelain 29 §:n edellyttämällä tavalla. Jätteiden kuljettamisessa tulee aina käyttää asianmukaista, jätelain mukaiseen jätehuoltorekisteriin hyväksyttyä kuljettajaa.

Jätteet tulee varastoida suljetuissa, tarkoituksenmukaisissa ja helposti puhdistettavissa astioissa tiivispohjaisella alustalla. Biojäte tulee käsitellä ja varastoida niin, että siitä ei aiheudu terveys-, viihtyisyys-, hajuhaittaa ja jäteastiat tulee suojata eläimiltä ja tuhoeläimiltä. Kaikki jätteet tulee aina säilyttää tuotantotiloista erillään ja jätteiden säilytysalueet on suunniteltava ja hoidettava niin, että ne voidaan pitää jatkuvasti puhtaina ja tarvittaessa desinfioida.

Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on kerättävä ja pidettävä erillään toisistaan ja muista jätteistä. Ne on varastoitava tiiviissä, katetussa, lukitussa ja suoja-altaalla varustetussa tilassa ja toimitettava asianmukaisen käsittelyluvan saaneeseen paikkaan vähintään kerran vuodessa. Varastoinnin tai kuljetuksen aikana vaarallisia jätteitä ei saa yhdistellä tai sekoittaa tarpeettomasti keskenään tai muihin jätteisiin. Öljynerotuskaivojäte tulee toimittaa öljyisenä jätteenä asianmukaisen vaarallisen jätteen käsittelyluvan saaneeseen vastaanottopaikkaan. Vaarallisten jätteiden sekä sako- ja umpikaivolietteiden ja hiekan- ja rasvanerotuskaivojen lietteiden kuljetuksista tai siirroista on laadittava jätelain 121 §:n mukainen siirtoasiakirja, joka on mukana jätteiden siirron aikana ja luovutetaan jätteiden vastaanottajalle ja jota on säilytettävä vähintään kolme vuotta jätteen luovutuksesta. Jätehuolto tulee hoitaa Pyhännän kunnassa voimassa olevien Jokilaaksojen jätelautakunnan 10.12.2015 hyväksymien jätehuoltomääräysten ja jätehuoltomääräysten yleisen osan

mukaisesti. Toiminnassa syntyvien kaikkien jätteiden määrästä, laadusta ja toimituspaikoista on pidettävä kirjaa ja kirjanpito on säilytettävä viiden vuoden ajan ja se on pyydettäessä esitettävä ympäristöluvan valvontaviranomaiselle. Jätteitä ei saa haudata maahan eikä polttaa.

Luvanhaltijan on omalta osaltaan huolehdittava jätelaissa säädetystä pakkausten tuottajavastuuta koskevista velvoitteista.

Paras käyttökelpoinen tekniikka, BAT
18. Luvanhaltijan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja varauduttava sen käyttöönottoon.

Toiminnan päästöjen tarkkailu ja tarkkailusuunnitelma
19. Jätevesien esikäsittelyjärjestelmistä jätevesiviemäriin johdettavan jäteveden virtaamaa, lämpötilaa ja pH:ta on seurattava jatkuvatoimisella mittauksella. Tiedot seurannan tuloksista on annettava pyydettäessä Siikalatvan Puhdistamo Oy:n käyttöön.

Laadittavana olevassa teollisuusjätevesisopimuksessa edellytetyt näytteet tehostetusti esikäsitellystä viemäriin johdettavasta jätevedestä tulee ottaa kerran kuukaudessa jatkuvatoimisella automaattisella näytteenottimella 24 tunnin kokoomanäytteinä virtaamaan suhteutettuna. Näytteenotto on tehtävä ulkopuolisen asiantuntijan toimesta ja mittaukset ja analysointi on tehtävä akkreditoidussa laboratoriossa. Analyysitulokset ja niiden perusteella tehty laskelma jätevesikuormituksesta tulee toimittaa kuukauden kuluessa näytteenotosta valvontaviranomaiselle ja Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle.

20. Tuotantolaitokselle on laadittava yksityiskohtainen kirjallinen tarkkailusuunnitelma, jossa on esitettävä laitoksen käyttötarkkailu; päästötarkkailu; ympäristövaikutusten tarkkailu; mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät ja niiden laadunvarmistus; sekä raportointi ja tarkkailuohjelmat.

Käyttötarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. raaka- ja polttoaineiden kulutuksen, prosessien, varastojen, putkistojen, suoja-altaiden, jätevesien esikäsittelyjärjestelmien, ilmapäästöjen puhdistimien sekä valvonta- ja hälytyslaitteiden toiminnan ja kunnon säännöllinen seuranta ja tarkkailu sekä selvitys esikäsittelyjärjestelmien kapasiteetin riittävyydestä.

Päästö- ja vaikutusten tarkkailusuunnitelmassa tulee esittää mm. jätevesien esikäsittelyjärjestelmistä viemäriin johdettavan jäteveden virtaaman, lämpötilan ja pH:n jatkuva seuranta, viemäriin johdettavan jäteveden laadun ja kuormituksen säännöllinen tarkkailu, näytteenottotapa ja -tiheys, näytteenottopaikat ja seurattavat määritykset ja mittaukset. Lisäksi tulee esittää jätteiden seuranta mukaan luettuna muualle kuljetettavan biojätteen määräseuranta.

Tarkkailusuunnitelma on toimitettava valvontaviranomaiselle hyväksyttäväksi **viimeistään neljän (4) kuukauden kuluttua** päätöksen lainvoimaisuudesta. Valvontaviranomainen tekee asiassa tarvittaessa erillisen päätöksen. Tarkkailusuunnitelma on pidettävä ajan tasalla.

Raportointi
21. Laitoksen toiminnasta on laadittava vuosittain yhteenvetoraportti, joka toimitetaan Ympäristöpalvelut Helmeen kutakin toimintavuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Vuosiraportin perusteena olevat asiakirjat ja aineistot tulee säilyttää vähintään kuusi (6) vuotta. Raportointi tulee soveltuvin osin tehdä sähköisesti ympäristönsuojelun tietojärjestelmään (YLVA) valvontaviranomaisen tarkemmin ohjeistamalla tavalla. Valvontaviranomainen liittää toiminnan ympäristönsuojelulain mukaiseen määräaikaistarkastusten ja säännöllisen valvonnan piiriin.

Vuosiraportin tulee sisältää ainakin seuraavat tiedot:
-laitoksen tuotantotiedot (tn) ja prosessien käyntiajat
-raaka-aineiden, kemikaalien ja polttoaineiden laatu- ja kulutustiedot (tn)
-ostetun sähkön ja käyttöveden määrä
-yhteenveto päästöistä viemäriin sisältäen myös pH- ja lämpötilatarkkailun tulokset, selvityksen jätevesivirtaamasta sekä mahdolliset poikkeamat annetuista raja-arvoista
-yhteenveto hulevesiviemäriin johdettavasta jäähdytysvedestä ja sen analyysituloksista
-yhteenveto käytössä olevista teollisuusjäteveden esikäsittelyjärjestelmistä
-yhteenveto edellisen vuoden jätekirjanpidosta, jossa jätteet on luokiteltava valtioneuvoston asetuksen 978/2021 jäteluettelon mukaisesti sisältäen myös rasvanerotuskaivon tyhjennykset ja jätemäärät ja muualle kuljetettava biojäte
-yhteenveto korjaamotilan öljynerotuskaivon tyhjennyksistä ja öljyisen jätteen toimituspaikasta
-yhteenveto ympäristönsuojelun kannalta olennaisista huoltotoimenpiteistä (prosessit, jätevesien esikäsittelyjärjestelmät, rasvan- ja kiintoaineenerottimet ym.)
-muut ympäristönsuojeluun liittyvät mittausraportit ja selvitykset
-tiedot onnettomuus- ja häiriötilanteista (ajankohta, syy, vaikutukset, korjaustoimenpiteet)
-vuoden aikana toteutetut ja suunnitteilla olevat muutokset toiminnassa, jotka saattavat vaikuttaa päästöihin

Poikkeukselliset tilanteet
22. Poikkeuksellisista päästöistä sekä häiriötilanteista ja onnettomuuksista, joista voi olla vaaraa tai haittaa ympäristölle tai terveydelle, on ilmoitettava viipymättä valvontaviranomaiselle. Poikkeuksellisista viemäriin johdettavista päästöistä (korkea tai matala pH, korkea lämpötila ja suuri rasvan, kiintoaineen tai orgaanisen aineen pitoisuus) on ilmoitettava viipymättä myös Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:lle. Lisäksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin tapahtuman uusiutumisen ehkäisemiseksi.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen
23. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen tulee hakea lupa. Toiminnan olennaisesta muutoksesta ja toiminnan pysyvästä tai pitkäaikaisesta keskeyttämisestä sekä toiminnanharjoittajan vaihtumisesta tulee viipymättä ilmoittaa valvontaviranomaiselle.

Toiminnan lopettamisesta tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle viipymättä, jotta voidaan antaa tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisille toimille. Tarvittaessa alueen maaperän puhtaus on varmennettava näytteenotoilla ja tarvittaessa kunnostettava.

24. Toiminnan päätyttyä tuotantolaitosalue tulee saattaa sellaiseen kuntoon, että se toiminnan päättymisenkään jälkeen ei aiheuta ympäristö- tai terveyshaittaa tai muuta merkittävää maaperän, pohjaveden tai ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Alue on siistittävä ja alueelle ei saa jäädä jätteitä eikä muuta alueelle kuulumatonta tavaraa.

Ensimmäinen valvontakäynti lupamääräysten noudattamiseen liittyen
25. Valvontaviranomainen tekee ensimmäisen säännölliseen valvontaohjelmaan kuuluvan valvontakäynnin Maustaja Oy:lle joulukuussa 2022, jolloin tarkastetaan kaikkien lupamääräysten noudattaminen ja niiden täyttyminen. Tarkastusaika sovitaan myöhemmin.

PERUSTELUT
Käsiteltävä asia: Kysymyksessä on olemassa oleva kasviperäisiä, mukaan lukien hedelmät ja marjat, sekä kalaöljy- ja maitopohjaisia raaka-aineita käyttävä ja niistä eineksiä valmistava elintarviketuotantolaitos ja siihen tehtävä laajennus, joka laajennus otetaan käyttöön vuonna 2022.

Laitoksen tuotantomäärä on nykyisin noin 40 tonnia/päivä ja sen odotetaan kasvavan 50 tonniin/päivä laajennusosan käyttöönoton myötä. Tehtaan tuotanto vuonna 2019 on ollut 9 800 tonnia, vuonna 2020 9 300 tonnia ja vuonna 2022 arviolta 10 000 tonnia. Vuoden 2025 tuotantoarvio on 12 700 tonnia/vuosi ja toiminnan maksimikapasiteetti laajennuksen jälkeen tulee olemaan 14 500 tonnia vuodessa.

Lupaharkinta ja yleiset perustelut: Koska toiminnalla ei ole ennestään ympäristölupaa eikä ilmoituspäätöstä, lupaharkinnan tulee kattaa koko toiminta ja siitä ympäristöön ja jätevesiviemäriin kohdistuvat vaikutukset, kuormitukset ja riskit. Lupamääräykset huomioiden toimintaa ei ole sijoitettu kaavoitusten vastaisesti. Toiminta sijoittuu Leiviskänkankaan 1-luokan pohjavesialueelle. Toiminnalla ei ennalta arvioiden ole haitallisia vaikutuksia pohjaveteen, koska jäähdytysvedet ja piha- ja liikennöintialueiden hulevedet johdetaan hulevesiverkostoon ja sitä kautta öljyn- ja hiekanerottimien kautta kaavamääräysten mukaisesti pohjavesialueen ulkopuolelle. Ulkona varastoitava 30 m3:n etikkahapposäiliö on lukitussa ja katetussa tilassa ja sillä on 48 m3:n suuruinen valuma-allas, mutta säiliö ei ole kaksoisvaipallinen. Ulkona varastoitavat kasviöljyt (30 m3 ja 50 m3) on lupamääräyksellä edellytetty sijoitettavaksi kaksoisvaipallisiin ja riittävän suuriin katoksellisiin valuma-altaisiin, jotka tulee varustaa vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmillä. Samoin etikkahapposäiliö on edellytetty sijoitettavaksi kaksoisvaipalliseen säiliöön nykyisen yksivaippaisen säiliön sijasta. Kemikaalisäiliöiden varastointitapaa koskeva lupamääräys on annettu alueella voimassa olevan Leiviskänkankaan asemakaavamääräyksen (hyv. Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019 § 53) perusteella, jonka mukaan *"Korttelialueelle saa sijoittaa kemikaalisäiliöitä ja -varastoja vain, jos ne ovat laitoksen toiminnan kannalta tarpeellisia. Säiliöt on sijoitettava rakennuksen sisätiloihin tai maanpäälle vesitiiviiseen, katokselliseen suoja-altaaseen, jonka tilavuuden tulee olla suurempi kuin varastoitavan aineen enimmäismäärä. Polttoainesäiliöissä ja nestemäisten kemikaalien säiliöissä tulee olla kaksinkertainen suojaus (esimerkiksi kaksivaippainen säiliö sijoitettuna tiiviiseen suoja-altaaseen). Sekä sisä- että ulkotiloissa olevissa säiliöissä tulee olla vuotojentarkkailu- ja hälytysjärjestelmä."* Kemikaalisäiliöiden varastointia koskevat muutokset on edellytetty tehtäväksi 30.6.2025 mennessä, joka on katsottu kohtuulliseksi ajaksi muutostöiden tekemiselle. Tehdaskäynnillä 4.5.2022 luvanhakija esitti 3-4 vuoden toteuttamisaikaa. Kasviöljy koostuu hiilivedyistä ja pysyy ympäristöön päätyessään nestemäisenä. Pohjavesiin päätyessään hiilivedyt ovat erittäin haitallisia ja niiden mahdollisuus päästä pohjavesiin tulee kaikin tavoin estää. Sama kasviöljysäiliön varastointitapa on edellytetty Leiviskänkankaan pohjavesialueella samalla korttelialueella myös toisen toimijan ympäristöluvassa vuonna 2022.

Lupamääräyksellä on edellytetty nykyisen tuotanto-osan pohjoispuolisen alueen sosiaalitilojen jätevedet johdettavaksi alueen jätevesiviemäriin vuoden 2024 loppuun mennessä, kun ne nykyisin on kerätty noin 5 m3:n umpikaivoon ja toimitettu Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n jätevedenpuhdistamolle. Määräaika on luvan hakijan lausunnoista antamassaan vastineessa esitetyn mukainen.

Kaikki jätevedet johdetaan ympäristöluvanvaraiselle jätevedenpuhdistamolle. Prosessi- ja pesujätevesien esikäsittelyä varten on olemassa rasvanerotuskaivot. Esikäsittelyä jäteveden kiintoaineen ja orgaanisen aineen vähentämiseksi ei ole vielä käytössä. Maustaja Oy:llä on parhaillaan teossa teollisuusjätevesisopimus Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n kanssa ja siinä tullaan määräämään viemäriin johdettavan jäteveden laadulle ja määrälle raja-arvot, jolloin myös jätevedenpuhdistamon kuormitus on hallitumpaa. Lupamääräyksissä on edellytetty nykyistä tehokkaampien orgaanisen aineen, sisältäen myös liukoisen orgaanisen aineksen, kiintoaineen sekä rasvan esikäsittelyjärjestelmien käyttöönottoa ja tarvittaessa pH:n säätöä välille 6-11 ennen jätevesien viemäriin johtamista. Teollisuusjätevesisopimus ja tehostetut esikäsittelymenetelmät on edellytetty olemaan käytössä 31.12.2024 mennessä, jolloin teollisuusjätevesisopimuksessa määrätyt esikäsitellyn jäteveden laadun, kuormituksen ja määrän raja-arvot viimeistään tulee saavuttaa.

Lupamääräyksillä edellytetyillä tehostetuilla jäteveden esikäsittelyillä pyritään turvaamaan Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy:n ja viemäriverkoston häiriötön toiminta niin, että jätevedet eivät tuki viemäreitä eivätkä haittaa puhdistusprosessia eikä lietteen mahdollista hyötykäyttöä. Lisäksi on edellytetty tarkkailusuunnitelman laatimista ja hyväksyttämistä valvontaviranomaisella sekä jätevesien laadun ja niiden aiheuttaman kuormituksen tarkkailua.

Valmistelijan käsityksen mukaan harjoitettaessa lupahakemuksessa tarkoitettuja toimintoja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla ja lupamääräyksiä noudattaen toiminta täyttää ympäristönsuojelulainsäädännön, jätelainsäädännön ja eräistä naapuruussuhteista annetun lain vaatimukset. Ennalta arvioiden toiminta ei aiheuta luvan myöntämisen esteenä olevaa ympäristönsuojelulain 49 §:n tarkoittamaa terveyshaittaa; merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa; maan tai pohjaveden pilaantumista; erityisten luonnonolosuhteiden huononemista taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella; tai kohtuutonta rasitusta naapurikiinteistöissä. Lupamääräysten tavoitteena on ehkäistä haitalliset ympäristövaikutukset ennakolta tai rajoittaa ne mahdollisimman vähäisiksi. Luvan hakijalla on toiminnan edellyttämä asiantuntemus ja edellytykset hankkia tarvittaessa lisäasiantuntemusta toimintansa tueksi.

Luvan saaja on velvoitettu tarkkailemaan toimintaansa. Määräyksiä annettaessa on otettu huomioon toiminnan aiheuttama pilaantumisen todennäköisyys ja onnettomuusriski sekä alueen asemakaavamääräykset.

Lupamääräysten perustelut, **lupamääräys suluissa**

Määräyksellä varmistetaan laitoksen ja valvontaviranomaisten välinen tiedonkulku. Laitoksen toiminnan ja jäteveden esikäsittelyn valvonta kuuluu ensisijaisesti laitokselle ja sillä on oltava käytöstä vastuussa oleva ja tehtävän edellyttämän pätevyyden omaava, nimetty vastuullinen hoitaja. **(1)**
Määräyksellä ohjataan ympäristönsuojelulain yleisiin periaatteisiin ja velvollisuuksiin terveydellisen haitan ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. **(2)**
Ympäristönsuojeluasetuksen 41 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavat teollisuusjätevedet ja muut pilaavia aineita sisältävät jätevedet on esikäsiteltävä asianmukaisella tavalla. Elintarviketeollisuuden jätevedet sisältävät mm. proteiineja, rasvoja, happoja, emäksiä, suoloja ja säilöntäaineita. Teollisuusjätevedet eivät saa aiheuttaa haittaa viemäriverkostolle, jätevedenpuhdistamolle tai puhdistamolietteen laadulle. **(3-8)**
Asemakaavamääräysten (Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus, hyv. kunnanvalt. 16.12.2019 § 53) ja korttelia 202 koskevien asemakaavamääräysten mukaan jätevesien sekä lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty ja jätevedet tulee johtaa viemäriin ja lauhdevedet pohjavesialueen ulkopuolelle. Lisäksi todetaan, että alueella saa imeyttää vain puhtaita hulevesiä. Tiet, liikennealueet ja varastoalueet tulee päällystää siten, että niiltä ei pääse maaperään pohjavedelle haitallisia aineita. Hulevedet tulee johtaa näiltä alueilta öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle. Jätevesien johtaminen jätevesiviemäriin sekä jäähdytysvesien ja sade- ja hulevesien johtaminen öljynerotus- ja hiekanerotuskaivon kautta pohjavesialueen ulkopuolelle on asemakaavamääräysten mukainen. Maastoon johdettavan jäähdytysveden laadun varmistaminen on tarpeen, koska jätevesien ja lauhdevesien imeyttäminen maaperään on kielletty. **(9)**
Hakemuksen mukaan myös nykyisellä tuotanto-osalla on tarkoitus käynnistää hanke osittain suljetun jäähdytysveden talteenotto- ja kierrätysjärjestelmän käyttöönottamiseksi. Jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän käyttöönotolla vähennetään verkostoveden käyttömäärää ja näin ollen säästetään myös pohjavesivaroja. Velvoittaminen jäähdytysveden kierrätysjärjestelmän käyttöönottoon on ympäristönsuojelulain periaatteiden mukaista ja ohjaa toimintaa luonnonvarojen säästeliääseen käyttöön. Elintarvikepakkauksen rikkoutumisen tai muun vastaavan syyn vuoksi orgaanista ainetta, rasvaa, kiintoainetta tai muuta epäpuhtautta sisältävän jäähdytysveden

johtamisella jätevesiviemäriin estetään hygieniahaitta, joka seuraa rasvan ja orgaanisen aineen kulkeutumisesta ympäristöön. Hulevesiverkostoon saa johtaa vain puhtaita jäähdytysvesiä. **(10)**
Määräyksellä varmistetaan, että raaka-aineiden, tuotteiden ja orgaanisten jätteiden käsittelystä ei aiheutuisi haju- tai viihtyvyyshaittoja. **(11)**
Käytettävät pesuaineet, kemikaalit ja raaka-aineet on pyrittävä valitsemaan niin, että ne ovat ympäristön kannalta mahdollisimman haitattomia. Raaka-aineiden, kemikaalien, jätteiden ja vaarallisten jätteiden varastointi ei saa aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle. Nestemäiset kemikaalit ja vaaralliset jätteet on säilytettävä niin, että ne eivät vuototilanteessa pääse maaperään, vesistöön, jätevesiviemäriin tai pohjavesiin tai reagoimaan keskenään.
Kemikaalisäiliöiden varastointia koskeva lupamääräys on voimassa olevan asemakaavamääräyksen mukainen (kts. myös lupaharkinta ja yleiset perustelut -kohta) **(12-14)**
Velvoite johtaa kaikki saniteettijätevedet alueella olevaan jätevesiviemäriin on asemakaavamääräysten mukainen ja olemassa olevan umpikaivon kunnon tarkkailulla pyritään siihen, että jäteveden varastoinnista umpikaivossa ei aiheudu vuotoja maaperään. **(15)**
Melutason rajoittaminen valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) mukaiselle tasolle ehkäisee toiminnasta aiheutuvaa meluhaittaa naapurustolle. **(16)**
Määräys on annettu asianmukaisen jätehuollon ja jätelain ja sen nojalla annettujen säädösten noudattamiseksi ja sillä estetään jätteistä terveydelle ja ympäristölle jätteistä aiheutuvia haittoja. Jätteet tulee pitää erillään jätehuollon kaikissa vaiheissa. Jätteiden ja ongelmajätteiden toimittaminen säännöllisesti asianmukaiseen vastaanottoon ja käsittelyyn on omiaan vähentämään niistä aiheutuvia ympäristö- ja terveyshaittoja ja -riskejä. Jätelailla määrätään mm. yleisistä huolehtimisvelvoitteista. **(17)**
Ympäristönsuojelulain mukaan toiminnanharjoittajan tulee olla riittävästi selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämismahdollisuuksista. Luvan voimassaoloaikana tekniikka voi kehittyä ja luvanhaltija on velvollinen ottamaan lupamääräyksistä huolimatta käyttöön parhaita käyttökelpoisia tekniikoita. **(18)**
Tarkkailua, kirjanpitoa ja raportointia koskevat lupamääräykset on annettu toiminnan valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi ja järjestämiseksi. Toiminnasta saamiensa tietojen perusteella valvontaviranomainen voi seurata luvassa annettujen lupamääräysten noudattamista. Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa päästöistä ja niiden vaikutuksista ympäristöön ja toimintansa haitallisten vaikutusten vähentämismahdollisuuksista. YSL:n 209 § edellyttää, että mittaukset, testaukset, selvitykset ja tutkimukset tehdään pätevästi, luotettavasti ja tarkoituksenmukaisin menetelmin. YSL:n 62 §:n nojalla ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset päästöjen ja toiminnan tarkkailusta sekä toiminnan vaikutusten ja toiminnan lopettamisen jälkeisen ympäristön tilan tarkkailusta. Luvassa on lisäksi annettava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta. **(19-21)**
Määräys on tarpeen valvonnan toteuttamiseksi ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. **(22)**
Määräykset on annettu toiminnan valvonnan ja seurannan kannalta. **(23)**
Määräys on annettu varmistamaan, että alue saatetaan toiminnan päätyttyä sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu haittaa tai vaaraa terveydelle eikä ympäristölle. **(24)**
Määräys on tarpeen oikea-aikaisen ja riittävän valvonnan toteuttamiseksi. **(25)**

YKSILÖIDYT VASTAUKSET ANNETTUIHIN LAUSUNTOIHIN
-Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, lupamääräykset 1-2, 3-17
-Pyhännän kunta, päätöksestä ilmenevällä tavalla
-Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy, lupamääräykset 2, 3-8, 13-15, 17-19, 22
-Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, päätöksestä ilmenevällä tavalla
-Jokilaaksojen pelastuslaitos, päätöksestä ilmenevällä tavalla

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO JA VAKUUS

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Luvan saaja voi aloittaa hakemuksen mukaisen toiminnan tämän lupapäätöksen tiedoksisaannin jälkeen lupamääräyksiä noudattaen muutoksenhausta huolimatta. Luvan saajan on ennen toiminnan aloittamista asetettava 10 000 euron suuruinen vakuus Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnalle ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava omavelkaisena pankkitakauksena, jonka edunsaajana on Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta tai pankkitalletuksena. Pankkitalletuksesta tulee toimittaa ympäristöterveyslautakunnalle talletustodistus kuittaamattomuussitoumuksella ympäristöterveyslautakunnan hyväksi. Päätöksen täytäntöönpano ei saa tehdä muutoksenhakua hyödyttömäksi. Muutoksenhakutuomioistuin voi valituksesta kumota tämän määräyksen tai muuttaa sitä tai muutoinkin kieltää lupapäätöksen täytäntöönpanon.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

-Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 2, 5-12, 16-17, 19-20, 22-23, 28, 29a, 34, 39, 39a, 40, 42-44, 44a, 48-49, 52-53, 58, 62, 64, 66-67, 83, 85, 87, 140-142, 168, 170, 172, 190-191, 198-199, 205 ja 209 § ja Liite 4
-Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-7 ja 11-15 §
-Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)
-Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920 ja muutos 90/2000) 17 §
-Jätelaki (646/2011) 2-3, 5-6, 8-9, 12-17, 23-24, 28-29, 31, Luku 6., 72, 91, 100, 118-122 §
-Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 1, 4, 7-9, 33-34, 40-41 §
-Jokilaaksojen jätelautakunnan hyväksymät jätehuoltomääräykset ja jätehuoltomääräysten yleinen osa, 10.12.2015
-Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksa 2021 (Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta 10.6.2021 § 22)
-Leiviskänkankaan asemakaavan muutos ja laajennus (hyv. Pyhännän kunnanvaltuustossa 16.12.2019 § 53)

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Ympäristölupa on voimassa toistaiseksi. Toiminnan olennaiseen laajentamiseen tai muuttamiseen on ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaan oltava lupa. Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräyksiä ankarampia tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET

Korvattavia päätöksiä ei ole.

PÄÄTÖKSEN ANTAMINEN JA SIITÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Päätös ja sitä koskeva kuulutus julkaistaan Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan verkkosivuilla Internet-osoitteissa https://www.haapavesi.fi/ ja https://www.pyhanta.fi kuulutukset-kohdassa. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä verkkosivuilla julkaisemisajankohdasta lukien.
Päätös: Maustaja Oy
Jäljennös päätöksestä: Pyhännän kunnan terveydensuojeluviranomainen, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, Pyhännän kunta, Siikalatvan Keskuspuhdistamo Oy, Jokilaaksojen pelastuslaitos ja Pyhännän Vesi Oy
Ilmoitus päätöksestä: hakemuksesta tiedon saaneet

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

PÄÄTÖKSESTÄ PERITTÄVÄ MAKSU

Tästä päätöksestä perittävä maksu on **2 100 €.** Maksu määräytyy Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunnan 10.6.2021 § 22 hyväksymän Haapaveden kaupungin ja Pyhännän kunnan ympäristönsuojelun viranomaispalveluista perittävien maksujen taksapäätöksen mukaan seuraavasti:
--Pohjavesialueelle sijoittuvaa toimintaa koskee Maksutaulukon kohta "*Ympäristöluvan edellyttävä toiminta ympäristönsuojelulain (527/2014) 28 §:n nojalla*", jolloin maksu on vastaavan luvanvaraisen toiminnan lupamaksu eli elintarviketuotantolaitoksen maksu 1 400 €.

Maksu on määrätty 50 % maksutaulukon mukaista maksua (1 400 €) korkeammaksi maksutaksan kohdan 6.1 § (Käsittelymaksujen kohtuullistaminen tai määrääminen poikkeustapauksissa) mukaisesti. Tämä johtuu lupakäsittelyn vaatimasta huomattavan suuresta työajasta, koska hakemus oli puutteellinen ja siihen jouduttiin pyytämään täydennyksiä useita kertoja.

Lisäksi luvan haltijan on maksettava luvan voimassaoloajan kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen ympäristönsuojelulain edellyttämään valvontaohjelmaan perustuva luvanvaraisen toiminnan määräaikaistarkastuksen valvontamaksu. Pohjavesialueella sijaitseva elintarviketuotantolaitos on luokiteltu ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmassa riskiluokkaan II, jolloin se tarkastetaan vähintään kerran kolmessa vuodessa.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja siitä määrättyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä sitä päivää lukuun ottamatta. Valituskirjelmä liitteineen tulee osoittaa Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

HAAPAVEDEN KAUPUNKI
Ympäristöterveyslautakunta
Rynnäkkötie 1, 3. krs
86600 Haapavesi

YMPÄRISTÖLUPA
Asianumero 170/11.01.00/2021
Päätöspäivä 12.5.2022 § 31, Liite 8.
Julkaisupäivä 16.5.2022

VALITUSOSOITUS YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSEEN

VALITUSVIRANOMAINEN

Tähän päätökseen ja/tai päätökseen asian käsittelystä peritystä maksusta saa hakea muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella os. PL 204, 65101 Vaasa (käyntios. Korsholmanpuistikko 43).

VALITUSOIKEUS on:

- sillä, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea
- rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät
- toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella hankkeen ympäristövaikutukset ilmenevät
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksella ja vaikutusalueen edellä mainitun muun kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella
- muulla asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella.

VALITUSAIKA JA VALITUKSEN PERILLE TOIMITTAMINEN

Päätöksen, Haapaveden kaupungin ympäristöterveyslautakunta **12.5.2022, § 31**, tiedoksisaantipäivä on **23.5.2022**.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava 30 päivän kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta Vaasan hallinto-oikeuteen os.

Vaasan hallinto-oikeus
PL 204 (Korsholmanpuistikko 43, 4. krs)
65101 VAASA
Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
Puh. vaihde 029 5642611, puh. kirjaamo 029 5642780 faksi 029 5642760
Aukioloaika: ma-pe 8:00-16:15

Valitusaika päättyy 22.6.2022.

Valitusasiakirjat voi lähettää omalla vastuulla postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos valitusta ei ole tehty määräajassa, valitus voidaan jättää tutkimatta.

VALITUSKIRJELMÄN SISÄLTÖ JA ALLEKIRJOITTAMINEN

Vaasan hallinto-oikeudelle **osoitettavassa ja toimitettavassa** valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutosta siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

VALITUSKIRJELMÄN LIITTEET

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on saatu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

VALTUUTUS

Asiamiehen on, jollei hän ole asianajaja tai yleinen oikeusavustaja, liitettävä **valituskirjelmään valtakirja**, jollei valittaja ole valtuuttanut häntä suullisesti valitusviranomaisessa.

OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu siten kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) ja oikeusministeriön asetuksessa tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta (1383/2018) säädetään. Maksun suuruus on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tarkempia tietoja maksuista saa hallinto-oikeudelta.